

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-basdos betűsor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 10 fillér.
Nyitólétszám 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1906.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, március 18.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vesérelkek: A magyar nők.**
- Zichy Mihály leányai.** Irta: Özv. Döry Miklósné.
- Aradmegye hölgyei a magyar iparért.**
- A pesti tavasz.**
- Csárán-omlék Menyháza.**
- Az öngyilkos rendőrtanácsos.**
- Imren-Onnan.** Irta: Wettsteinné-Szluha Margit.
- Szell Kálmán a kormány ellen.**
- Kardaffér a villamoson.**
- A szabadság napja.**
- Kristóffy és a kocsi.**
- Zichy Mihály itthon.**
- Tanár és nagyiparos harca.**
- Amér egy szabadságnapen.**
- Csarnok: Csöndes tragédiák.** Irta: M.-Lakatos Jolán.

A magyar nők.

Arad, március 17.

A hazai ipar pártolására alakult „Magyar Védőegyesület” a mai nappal Aradon is kibontotta zászlaját. Gróf Károlyi Gyuláné vezetése mellett az aradi társadalom legelőkelőbb hölgytagjai lelkes egyhangúsággal elhatározták, hogy Aradon is szövetséget létesítsenek. Minden politizálás nélkül tisztán arra szorítkozik az új egyesület, hogy a magyar ipart minden irányban támogassa és előkelő helyet biztosítson neki a közönség körében. Emellett felkarolja a magyar irodalom és a magyar fürdők ügyét is. Igaz örömmel látjuk a magyar honleányok e lelkes gárdájának dicséretes tevékenységét, melynek

nemcsak a magyar ipar, de főleg a városi érdekek is hasznát fogják látni.

A magyar nők szakítva a multak tradícióival a komoly munka terére léptek: tevékenységüket, tudásukat, igaz ügyszolgálatának ajánlották fel. S ez így van jól. A Zrinyi Ilonák kora elmúlt; a csatatér kábitó zaja nem hívja a bátorlelkű hősnőket; nincs szükség arra, hogy a harci vérengzés sebesülteit gyöngéd női kezek ápolják. Ma a családi tűzhely szentélyében: a gyermeknevelés terén, a magyar öntudat ébresztése és fejlesztése által teljesíti a magyar nő hivatását. Lélekben, szellemben hazafias lelkesülés, társadalmi téren pedig bőkezű jótékonyosság azok a jeles tulajdonok, melyek gyakorlása által ki van merítve mindaz, amit a kor szelleme, a haza üdve a magyar honleányoktól megkíván.

A politikai harcok perzselő lelkes tüze azonban kivitte a hölgyvilágot tevékenységi körük szűk határai közül. A haza üdvéért, boldogságáért ők is munkálkodni, dolgozni akarnak. Ki-ki leakarja róni a hazafiság oltárán a maga áldozatát. Egyik bőkezű adakozással, a másik példa nélküli önzetlenséggel járul a nagy küzdelem sikeréhez. A nagy átlag pedig a magyar gazdasági érdekek istápolását tűzte ki áldozati tevékenységéül. E téren sok, nagyon sok tenni való van s éppen a hölgyvilág az, melynek eddigi érzéketlenségén, divatimádásán szenvedett hajótörést a magyar iparpártolási mozgalom. A bécsi ruha jobb,

szébb mert az Bécsben készült; a kalap csak akkor divatos, ha Párisból került az üzletbe, cipő csak akkor kifogástalan, ha karlsbadi gyárban fércelték össze s ki tudná felsorolni mindazokat a cikkeket, melyek kelendőségének egyedüli reklámja az: hogy nem Magyarországon készült.

Most ennek a szomorúan neveléses dolognak vége esik. A magyar nők hazafias célul tüzték ki, hogy minden szükségletüket a magyar ipar termékeiből fogják beszerezni. S ha silányabb lenne is az áru minősége, ha avultabb is a divatja: mégis azt fogják használni csak azért, mert magyar gyártmány. Ezt az áldozatot meg lehet, de megis kell hozni a magyar ipar ügyéért! Im hát fordítsunk egyet a játékra: a kereskedőnek az legyen reklámja, hogy az áru magyar munkás kezei által, magyar termékekből készül. Akkor módot nyújtunk arra, hogy iparunk nagyobb tőkebefektetésre alkalmassá váljék, fokozódik a kedv, élénkül a forgalom s mindez együtt sokkal előbbre viszik ennek a szerencsétlen országnak sorsát, boldogulását, mint bármiféle hazafias felbuzdulás és ezer politikai frázis.

Meg vagyunk győződve, hogy a magyar nők ez új mozgalmanak éppen olyan komoly az alapja, mint amilyen magasztosan nemes a célja. Ugy érezzük, hogy az iparpártolás terén Arad hölgyeinek nagy és sok alkalmuk nyílik a külföldi ipar kiszorítását a helyi, de mindenesetre a hazai kereskedelem és ipar istápolására.

A hétről.

Ballada a folyó-számláról.

Hol a Rothschild-csoport tanyáz
Kincsekkel megrakottan,
Egy folyó-számla folydogál
Arany habokkal ottan.

Hal benn akad: hatos kamat
És illeték utána,
A merre a számla folyik,
Pénzeknek nincs hiánya.

S a vizen át Kornfeld Zsigát
Illetti a vigyázat:
Rajt' áll, hogy benn' ki fűrhdetik,
És benne ki halászhat.

A folyószámla partjain
A pénzzavarnak földje;
Adós-országnak ott lakik
A gentlemanje, hölgye.

S egy nap, hogy épp tőkét emelt
S a dividendát nyeste,
Kornfeldet Fajérváry ott
Titokba' fekereste.

„Mi okra üdvözöhetem
Ilyen időbe' nálam?”
„Az ok rövid, és egyszerű:
Hogy bajba' van az állam.”

Nebány váltécskája lejár,
S azt prolongálni kéne,
De pénzünk nincs, — hej az erár
Az extex-nek szegénye.

Es a lejárat, hogy ha jön.
Komoly dolog, hiába;
A prolongáció alól
Nem oldhat föl a pápa.

Mindagyre mar e pénzzavar,
Noha csak pillanatnyi,
Hej, ha a deficitet is
Lehe'ne föloszlatni!

S hogy a deficit csápjai
Az állmot ne csípjék:
A folyó számlán nyissa meg
A milliók zsillipjét.

Köll abból egyelőre száz, —
A percent nem határoz;
Hallottam, hogy nagyon kuláns,
Azért jöttem magához.”

Az ügyet fontolóra még
Kornfeld alig vehette;
Andrássy jó a part felé
Egy töff-töffön, sietve.

„Ne nyissad meg, Kornfeld Zsiga
Néki a folyó számlát:
Az árja tönkre öntené
A nemzet minden álmát.”

Az ügyvezérnek nem hitel,
Kosár legyen a válasz;
Ó hidd el, megmentve a hon,
Ha te is ellenállasz!

A bojkott bárdja sujtna rád,
Ha el nem határoznád:
E honba nem lesz senkise
Ki váltót nyujt be hozzád!

Gondok nyomai látszanak
A pénzkapacitáson,
S felel: „Én pénzt adok, veszek.
Mert ez a hivatásom.

A hazára vigyázni: volt
Ép a ti mesterségték:
S nem fordíthatom jóra én,
Mi nem sikerült néktek.

Arad a fényűzés, az elegancia városa: itt naponként teremnek divatszenczácók ruhákban, kalapokban egyaránt. Milyen igaz örömmel fogjuk látni, ha ezek a divatesemények ezentúl a magyar ipar fellendülésével és felvirágzásával járnak karöltve.

Bizunk Arad hazafias hölgyközönségében, hogy lelkesen fognak csoportosulni a kibontott zászló alá. Félre fognak tenni minden mellékteket és beteges hiúsági képzelődéseket és felfogva a mozgalom nagy horderejét: szívük egész melegével, hazaszeretetük minden lelkesedésével, nyíltan és bátran fognak résztvenni a magyar ipar fejlesztésének és felvirágzásának nemes munkájában.

Harcí hőstetteknel, önfeláldozó jétkonyságoknál többet ér: a magyar kenyér, melyért hiába küzdök ezer meg ezer magyar iparos család. A magyar nők hazafiságán, tevékenységén mulik már most az, vajjon jobb időket fog-e látni a magyar ipar, mely ma éppen a hölgyvilág rideg elzárkózottsága, idegen-imádása és divathajhászata miatt nem tud a haladás és fejlődés mesgyéjére jutni.

Zichy Mihály leányai.

— Visszaemlékezés. —

Egy aradmegyei uri asszony írja nekünk az alábbi érdekes sorokat Zichy Mihály édesanyjáról és leányairól:

Kreka, március 17.

Most — amikor Budapesten a városi getti Mücsarnokban ravataira helyezik hazánk egyik farkkötő lelkű, neves emberét, hogy itthon édes anyaföldjében pihenje örök álmát — felujulnak bennem mindama kedves gyermekkori remniscenciák, melyek Zichy Mihály családjához fűznek.

Tabódon, Tolnamegyében, ahol atyám Apponyi György grófnak volt tisztartója, tőszomszédságában laktunk Zichy Sándorné szü-

letett Eperjessy Jullának, Zichy Mihály édes anyjának. Jóbarátságot, komaságot tartottak fenn és egymás között a családok. Mostoha anyám igen művelt francia nő lévén, különös kegyeiben állott Zichynének.

Vagy 20 holdas belsőségen épült sűrű, és feyves erdővel és nagy gyümölcsösökkel körülvéve, kényelmes ur lakban töltötte Zichy Sándorné Tabódon özvegy éveit. A szívjóságáról, finom lelkületéről és szakszerű gazdálkodásáról ismert ur nő általános tiszteletnek és nagyra-becsülésnek örvendett. Nemcsak az egész vidék, rokonai és barátai körében, de aki csak érintkezett vele, így alkalmazottai is, valóság-gal rajongtak az aranyos, örökké mosolygó arcu öreg asszonyért. Amellett bátor magyar asszony is volt.

Egy ízben, már mint nagyobb leány, az ő kívánságára — hogy egyedül ne legyen — nála töltöttem egy telet. Esténként, vacsora után francia gyakorlatokat tartott velem. Egyik este, szokásától eltérően nem az étkező-asztalnál maradt ülve, hanem számadásokat végzett a szoba egyik sarkában álló íróasztalánál, én pedig, hogy ne zavarjam, csendesen meghúzódtam az ebédlő-asztaltól jobbra álló kanapén és olvastam. Nagy csend uralkodott. Tíz óra tájban egyszerre lövés dördült el az ablakok alatt s a golyó sivitva furódott köztem és Zichyné között elhaladva, a szoba tulsó végén álló szekrénybe. A kastélyban, mely a majortól elég távol volt, rajtunk kívül nem volt más, mint a három nőcseléd. Ezek eszeveszetten rohantak be, én megkövülve álltam helyemen, ő pedig mosolyogva nézett reánk és csodálkozásának adott kifejezést, hogy milyen kitűnően célzott a merénylő szokott vacsora utáni ülőhelyére; ha ott marad, eltalálja, agyonlövi — de velem együtt. Azután fogta kézi lámpáját, körüljárta a kastélyt s miután senkit sem talált, nyugodtan visszatért diskurárai. Másnap kiderült, hogy a merénylő egy részeg suhanc volt a pusztából s állítása szerint kedvtelésből lövöldözött.

Kisleány voltam még, amikor egyszer arról beszéltek szüleim, hogy Zichy Mihály családja, felesége: *Sassa*, leányai: *Olga*, *Massa* és *Szonya* és fia: *Kóla* megérkeztek Zichy-Tabódra Oroszországból és most állandóan itt fognak

maradni. A legközelebbi alkalommal elvittek szüleim engemet is látogatóba, hogy az idegen nyelvű kisasszonyokkal megismerkedjem. A legfiatalabb leány velem körülbelül egy idős volt. Rendkívül boldognak éreztem magamat, hogy ilyen messziről jött és nekem valami különöseknak tetsző ur kisasszonyok társaságában lehettem; — s habár nehezen tudtuk megérteni egymást s a sok szép bábukon megosztzkodni, mégis menten megfogadtam, hogy a mi pusztai béres gyerek seregünkkel feladom a barátságot. Láttam és éreztem, hogy csakis így lehet értékem a Zichy-kisasszonyok előtt.

Ittlétük után alig néhány hétra egy előkelő, nagyműveltségű, impozáns megjelenésű nevelő-nő került a házhoz, aki rövidesen megtanította a leányokat magyarul, németül, később franciául, angolul és egyéb tudnivalókra. Sokszor találtam őket a *Fräulein-Fanny*-val együtt tanulva. En még nem tanultam. Rattenetesnek tűnt fel tehát előttem, hogy lehet három órát délelőtt és három órát délután egyhuzamban nyugodtan ülni és komoly dologgal foglalkozni. Nem képzeltem borzasztóbbat a nevelőnőnél. Mumus, nem egyéb.

Az idő telt — kisleányokból nagy leányok lettek, a nagymamának már nagyon zajos kezdett lenni a ház környéke; a fiatalok Zalára, Somogy-megyébe mentek birtokukra, majd télen nagybátyjukhoz, Zichy Antalhoz Budapestre; báloltak, szellemességük, szépségük és kedvességükkel brillíroztak.

Egyszer azután Zichy Mihály haza jött családját meglátogatni. Ez alkalommal atyám házat is megisztele, eltöltött náunk egy délutánt. Ekkor láttam a halhatatlan művészt először és utoljára. Előnkben előttem van ma is magas, nyulánk alakja, szőke, hosszú haju fejével és nyájas modorával.

Később, mint ezt nekem édes anyja, az én jó keresztanyám megírta, hazajött ismét, már most azzal a szándékkal, hogy itt is marad végleg. A zalai kastélyhoz gyönyörű műtermet építettek számára, családja örömmel, szeretettel, figyelemmel őrizte, de ő mégis visszavágyott oda, ahol 49 éven keresztül az orosz uralkodóháznak becézett kedvence volt.

Nem adhatok a jelen alkalommal másként

A pénz, az nem polidzál,
A pénznek nincsen elve, —
Hogy hajtson számos kamatot:
Csak erre van nevelve."

Zsillip nyílt, s rajta megeredt
A milliók hulláma, —
Az ország sorsán egykor így
Döntött — a folyó száma!

Forgács.

Tövises uton.

Írta: Lta.

Dél volt. Az utcán tolongott az emberek sokasága, mindenki sietve a maga útjára. Az idősebb férfiak komolyan, lehorgasztva fejüket haladtak előre, hogy munkájukból hazatérve megpihenjenek és aztán felujult erővel újból hozzáállásnak dolgukhoz.

A nagyobb diákok büszkén lépkedve, arrogáns megjegyzéseket susogtak a mellettük elhaladó bakfisok fülébe, akik erre félig nyájas, félig hideg megvető pillantásokkal feleltek.

Erdekes látvány ilyenkor Budapest képe.

... A Kossuth Lajos utcában egy borzas haju leányka örömtelt arccal lépked, nála jóval magasabb urfi oldalán. A leány 17—18 éves lehet. Fejét büszkén, egyenesen tartja, a járása meg olyan mintha tojásokon lépkedne. Időközönként hangosan felkacag, úgy, hogy mindenki bámulva néz rája.

Nemsokára elválnak egymástól. A férfi donjuáni magatartással erősen megszorítja a

medi kezét, aki bátor kihívó tekintettel viszonozza ezt.

A leány egyedül ballagott tovább. Öltözéke izléstelenségre vallott. Tengerzöld ruhájától feltűnő módon elütött vérpíros kalapja, mely ideoda lebegett feje fölött. Kövér orcája majd kicsattant a pirosságtól. Hogy természetes volt ez a pirosság, az már a kételkedés tárgyát képezte, de elég az ahhoz, hogy piros volt és ami a fő, nagyon jól illett neki...

Kacér mosolyival nézett a járó-kelők szemébe és büszke magatartással tűrte a szoknyavadászó urak szemtelenül merész tekinteteit.

— Jó napot Erzsike! — szólította meg háta mögött valaki.

Csodálattól eltelve, állt meg a nevén szólító férfi előtt, aki udvariasan meghajolt előtte. A leány pajkosan nyujtotta oda kezét.

— Nini, maga az Behunek ur?

— Igen, én volnék az. De maga... maga, hogy kerül a fővárosba? Nem merek hinni szemeimnek...

— On az valóban, Erzsike? Pardon kisasszony! E diszes öltözék csakugyan megilleti e szót.

A leány e kijelentésre megsértődve félrefordította fejét:

— Talán valami kifogása van a ruhám ellen? ... Igen? Nagyon sajnálom!

— No de talán nem bántottam meg szavaimmal? Látta, igazán nem akartam... De tudja kérem, kissé mégis furcsa...

— Mi furcsa, mi furcsa? Miért nyeli el a szavakat?

— Hát kissé különös az, hogy még pár hónappal ezelőtt kis szülőfalujában a mosóteknő mellett láttam, és most...

— Kérem, ne szemtelenkedjék! Jaj... Ne haragudjon, hogy ily hamar kicsuszott a szó ajkamon... Igazán maga nagyon merész hangon beszél velem. Nem vagyok ám én már az a régi sületlen falusi liba... Hiszi?

— Hiszem... hiszem... Meggyőződhetek erről saját szememmel.

— No hát! Akkor tartsa vissza magát.

— Igazán különös leány maga. Mivel bántottam meg, hogy ily hangon beszél velem?

— Csupán azért vagyok ilyen, mert a mosóteknőt említette... Ne beszéljen erről.

— De amikor oly homályos előtem minden... Hiszen két hónap előtt...

— Nem tudja maga azt, hogy egy nap alatt is sok minden megváltozhat? Ugy-e, hogy tudja? No hát azt hiszem, két hónap teljesen elég arra, hogy az én sorsom is megforduljon. Mit bámul reám oly csodálatteljes ábrázattal? Talán az igazgyöngy fülbevalóim tetszenek oly nagyon? Szépen fénylenek? Nemde? Látta, két hónap előtt még ez sem volt...

— Maga nagyon érdekes, Erzsike kisasszony. Azonban bocsásson meg de én egyetlen egy szót sem értek beszédéből.

— Pedig nagyon egyszerű az esetem. Meguntam a csuf falusi életet. Feljöttem Pestre. Itt legalább az ember kénye-kedve szerint gyönyörködhetik mindabban, ami jól esik neki. És én oly boldog vagyok... De olyan boldog! Nincs gondom és nem dolgozom. Nem ám! Mit bolyngat a fejével? Talán nem beszélnek elég finoman? Majd megtanulom azt is. Itt Pesten az ember mindent megtanul... Látta, még sohasem volt a fejemen ur kalap, de azért mindenki csodálkozik, hogy milyen jó izlésem

kifejezést bálás érzelmeimnek, melyekkel a nagy ember családjá iránt ma is viseltetem, minthogy szellemileg a fájdalomtól megtört családdal álok koporsódnál — Te felejthetetlen nagy művész! Hogy érző kábellel, igaz kegyelettel kísérjelek utolsó utadra, megszámlálhatatlan gyászolóddal, sok nemes munkálkodásod, önfeláldozó életed után örök pihenő helyedre.

Üzv. Dóry Miklósné.

Aradmegye hölgyei a magyar iparért.

(Gróf Károlyi Gyuláné akadémia.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 17.

Annak a lelkes és nagyszabású mozgalomnak, melyet gróf Károlyi Gyuláné vezetése mellett Aradváros és Aradvármegye előkelő urnői a magyar iparpártolás hazafias ügyében indítottak, ma már lerakták jelentőséges, szép sikerrel biztató alapkövét. A ma megtartott szűkebb körű értekezlet osztatlan lelkesléssel és egyhangulag magáévá tette a magyar ipar támogatásának ügyét és elhatározta, hogy odaadó buzgósággal és minden célravezető eszköz igénybevételével igyekezni fog a szép eszmét diadalra vinni: *Aradváros és Aradvármegye közönségét kizárólag a magyar iparcikkek vásárlásának megnyerni.*

A mozgalom vezetőinek és közkatonáinak, bármily lelkes fogadtatásra is találjon akciójuk a közönség széles rétegeiben, szorgos munkásságot kell kifejteniök, hogy diadalra vigyék az iparpártolásnak több ízben felkapott, de mindig elsekélyesedett ügyét. A kezdet biztató. Az aradi közönség támogatása és kereskedőink hazafias szolgálatkészsége nem fog elmaradni és ezért az akció sikeres és lankadatlan vezetése, az eszközöknek helyes megválasztása és alkalmazása esetén a mozgalom, miként más nagyobb városokban, nálunk is a legszebb eredménnyel fog járni.

Amint azt a mozgalom egyik előkelő kezdeményezőjének nyilatkozata nyomán

ma már megirtuk, az aradi iparpártoló szövetség egyik főfeladatának azt fogja tekinteni, hogy lehetőleg véget vessen a silány osztrák árucikkek vásárlásának. Hogy e tekintetben mennyit vét a kereskedővilág és a nagyközönség nap-nap után a magyar ipar ellen, azt fényesen igazolták a március 15-iki ünnep folytán eszközölt vásárlások is. A zászlóerdő, mely házainkat díszítette, a nemzetiszínű szalagok és kokárdák, amelyekkel a lelkes ifjúság ékesítette magát, szinte kizárólag osztrák gyártmány. A magyar nemzeti ünnepeknek is az osztrák nagyipar látja a hasznát.

De nemcsak a magyar iparnak, hanem a magyar irodalomnak és a hazai fürdőknek támogatását is belevonta az akció működésének körébe. Az aradi szövetség e három irányban kíván buzgó tevékenységet kifejteni és ebben joggal számít Aradváros és Aradmegye közönségének határozott közreműködésére.

A mai előértekezletről az alábbi részletes tudósítást adjuk:

A Károlyi Gyula grófné megbízásából Urbán Ivánné által összehívott szűkebb körű értekezlet ma délután fél három órakor ült össze özvegy Purgly Lajosné lakásán.

Urbán Iván megnyitotta az értekezletet és fölkérte Károlyi Gyula grófnét, hogy ismeresse a tervezett mozgalom célját és irányát.

Károlyi Gyula grófné erre rövid beszédben kifejtette, hogy Aradváros és Aradvármegye társadalmának hazafias kötelességet kell teljesítenie azzal, hogy pártolja a magyar ipartermékeket, támogassa a magyar irodalmat és bojkottálja az osztrák árucikkeket és fürdőhelyeket. Ez legyen a cél, amelynek elérésén az alakítandó szövetség buzgólódjék. A mai értekezlet feladata a részleteket megvitatni és ezért kérte a megjelenteket, hogy adják elő véleményüket egy sikeres program kidolgozása tárgyában.

Az előfölszóló Urbán Iván volt, aki szükségesnek találta, hogy a részletek kidolgozására bizottság küldessék ki, amely a nagy értekezletnek kész javaslatot fog előterjeszteni. Urbán hangsúlyozta, hogy a mozgalomnak poli-

tikai háttere nincs, ez tisztán a magyarságnak, a magyar közgazdaságnak ügye, amelyet mindenkinél pártkülönbség nélkül föl kell harcolnia.

A mozgalom sikere érdekében Kovács Vince mulhatatlanul szükségesnek tartja, hogy az aradi ipari és kereskedelmi testületeket is belevonják az akcióba, mely nem nélkülözheti e tényezők szakértelmét és gyakorlati tapasztalatait.

Institoris Kálmán polgármester főszóvalásában visszapillantást vetett a 40 es éveknek hasonló mozgalmára, melyet a szabadságharc és a Bach korszak elsöpört. Nagy óvatosságra és gondos ellenőrzésre int, mert sok külföldi cikket árusítanak magyar cégér alatt és a rendőrség akárhányszor kénytelen a magyar vevőközönséget megtévesztő árukat elkobozni.

Lócs Rezső szerint maga a vevőközönség szabj meg, hogy milyen árukat tartsanak a kereskedőink, akik kénytelenek számolni a vásárlók izlésével és kívánságaival. Ezért elegendő, ha társadalmi uton szervezzük a mozgalmat alapszabályok és feszélyező keretek nélkül.

Purgly Emil első sorban a magyar iparnak támogatását, de másodsorban az osztrák ipar egyenes kizárását tartja helyén valónak.

Károlyi Gyula gróf az iparosok és kereskedők bevonása mellett szükségesnek látja ellenőrző közegek szervezését is. Amely kereskedő nem engedné meg az ellenőrzést, azzal a liga a presszió, szükség esetén a bojkott fegyverével élne. Azt természetesen nem lehet kívánni kereskedőinktől, hogy raktáron levő külföldi árukat el ne adhassák, de arra fölkérhetők, hogy további rendeléseiket magyar gyárosoknál eszközöljék. Ami a magyar fürdők támogatását illeti, érintkezésbe kell lépni az orvosi karral és annyit máris ki lehet mondani, hogy a pusztán üdülés vagy szórakozás végett fölkeresett osztrák fürdőhelyek bojkottja mellett a magyar közönség a vadregényes Tatra és Erdély fürdőit látogassa. Ezzel milliókra menő összegek maradnának az országban és a hazai fürdők egy-két év alatt ugyanazt a kényelmet nyújtanák, mint a külföldiek.

Ezzel a vita véget ért és Urbán Iván indítványára megválasztották a következő szer-

van. Talán nem? Maga meg most is bantam, mintha nem hinné el, hogy én volnék az.

— De... de... csak egyedül van itt? És az édes anyja?

— Hát talán nem gondolja, hogy az anyámat a hátamon hordom... Ő csak maradjon a faluban. Ő úgy sem vágyódik a fővárosba. Nem tudja azt, hogy az öreg embernek nincsenek vágyai?

— Amint látom Erzsé, kisasszony, a beszédmodora még mindig a régi. Pedig higgye meg, a szép ruha megkívánja a jó modort, mert máskülönben hamar elárulja, hogy csak egy közönséges kovácsnak a leánya.

— Hallgasson!... Már megint! Igazán maga rettenetes ember!

— Nincs oka haragudni figyelmeztetésemért, mert én mint ismerőse, egyuttal jóakarója is akarok lenni. Hanem most folytassa, miképp vedlett ily szép pillangóvá?

— Azért sem mondom el. Maga nagyon kekk... Én nem vagyok ehhez hozzászokva. Azt hiszi, mert az egyetemre jár, ily könnyen elbánhat velem? Az én nagyságos uram sokkal finomabb ember, pedig az „nagyságos ur!”

— Miféle nagyságos urról beszél?

— Ugye szeretné, ha megmondanám! Ha megfogadja, hogy többé nem lesz ily kekk, ugy beszélék.

— Oh, hisz csak figyelmeztetés volt!

— Engem ne figyelmeztessen. Ott falun nem törődtem azzal, bárhog is beszéltek velem. De most! Tudom Istenem, ha engem így látnának az ezredes leányai, kiszűne a szemük... Akkor majd nem fintorgatnák oly hencseregve az orrukat. Azt hiszik, hogy az ő ruhájuknál nem létezik különb a világon... De

a ruhához szép arc is kell ám! És az nekik nincs! Nekem van... Igenis! Mit csodálkozik ezen? Talán az oly bámulatra méltó, hogy ily bátran nyilatkozem saját magamról? Erről is a nagyságos ur világosított fel...

— Miféle emlegeti olyan sokszor őt? Miféle összefüggésben van ez a beszédével?

— Ja, olyan férfi nem létezik ám többé a földön. Énénk, vidám, akárcsak egy gyermek és sohasem látni az ő arcán szomorú vonásokat. És ami a fő, nem is öreg... Nem bizony. Nagyon kedveli a nőszemélyeket, esupán egyet nem, a — feleségét. És nem is csoda, higgye el. Én az ő helyében már nem is tudom, hol lettem volna ez asszony mellett. Minden tekintetben különös... Először is jó pár évvel idősebb a nagyságos urnál, másodsorban olyan ideges, hogy minden kis zörejt felzgatja őt. Hallott már dyesmit? No aztán meg csunya, mint az éjszakai Rettenetes alak... Jaj. Én nem értem, hol lehetett a nagyságos ur esze, mikor megkérte a kezét. Azt az egyet azonban meg kell adni, hogy nagyon, nagyon gazdag. Azt beszélék, hogy fél milliója is van. De inkább ne legyen az embernek pénze, hanem legyen szép. Mondja, nem igaz?

— Én bizony nem vagyok e véleményen. Pénzzel minden vágyát teljesítheti az ember, de anélkül csak semmi és senki...

— Magának furcsa fölfogása van. Látta, ha nem is végeztem négy polgárit, de annyi eszem azért van, hogy e kettő között megtudjam állapítani a különbséget. Milyen boldogsága van a nagyságos asszonynak a pénzzel? Semmi! Most is egy szanatoriumban van, ahol az orvosok folyton körülötte sűrűnek. Nem adnék az egész életéért egy fityinget se. De

biz a nagyságos ur egy csöppet sem veszi szívére a dolgot... Sőt úgy veszem észre, hogy azt sem báná, ha az asszony — elpatkolna.

— És magának mi keresni valója van az ő házában?

— Hát én gondozom Litykét, a kis leánykáját. Cukros kölyök ez. Kimondhatatlan jól érzem magam itt. Tudja, ugy élek, mint egy kis király... És... és... a nagyságos ur! Ez el sem eresztene a házatól egy világért se. Nagyon kedvel. Néha... néha meg is csipkedl az arcomat, néha pedig... meg is csókol. Ő nekül szabad! Ő adja a kenyeret nekem, tehát nem szabad tiltakozni, bármit is cselekszik velem... Mindig a kedvemben jár. Annyi cukrot, meg mindenféle csemegét hoz mindig, hogy örökösen attól kell tartanom, hogy eironom tőle a gyomromat. Jó életem van nagyon. Mi?

— És az édes anyja nem tiltakozl az elten, hogy egy egyedül álló férfinnél éljen? Hiszen maga oly fiatal...

— Hát kell az édes anyámnak erről tudni? Ő azt hiszi, hogy valami fűszerez boltba elszegődtem kiszolgáló lánynak. Eleinte ugyan engem sem tartottak ennél többnek itt. De mikor aztán a nagyságos ur „felfedezett”, akkor aztán az én életem ege is fölragyogott.

Eddig tartott a tere-tére. A leány megállt egy nagy márványpláta előtt.

— Itt lakom, Isten magával. Nem haragszik ugye, amiért oly szabadon beszéltem, de ez már a természetemben van.

— Ajánlom magamat!

A leány kecsesen befordult a kapun, míg a férfi megkövülve állt egy helyben és szánalmas tekintettel nézett utána...

v. z. bizottságot: Elnök *Purgly* Lajosné, társelnök *Urbán* Iván, továbbá *Lócs* Rezső, *Kovács* Vince, *Marosi* Miklós, *Hunyár* Algernon és *Zima* Tibor. Ezt a bizottságot, mely szerdán délután négy órakor tartja első összejövetelét, az aradi napilapok szerkesztői és az ipari és kereskedelmi testületek képviselői fogják ki-egészíteni.

Friebeisz Miklós indítványára március 24-ére tiszták ki a nagy alakuló értekezlet megtartását, amelyen *Barabás* Béla dr. fogja a szövetéség célját és feladatát körvonalozni.

Károlyi Gyula grófnő végül közölte, hogy a *Magyar Védőegyesület* értesítette, miszerint a hazai ipar egységes pártolásáról legközelebb megjelenik egy nyomtatott utasítás, melyet az országos egyesület *Károlyi* grófnénak is meg fog küldeni.

Ezzel a tanácskozás véget ért.

Az értekezleten *Károlyi* Gyula grófné elnöklése alatt jelen voltak: dr. *Avarffy* Imréné, özv. *Hauser* Károlyné, özv. *Hudetz* Ferencné, *Lacza* Endréné, *Purgly* Lajosné, *Urbán* Ivánné, *Urbán* Iván, *Károlyi* Gyula gróf, *Institoris* Kálmán, *Friebeisz* Miklós, *Purgly* Emil, *Lócs* Rezső, *Marosi* Miklós, *Kovács* Vince, *Hunyár* Algernon és *Zima* Tibor.

Czárán-émlék Menyházán.

(Az aradi turisták kirándulási.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 17.

Az aradi *Turista-egyesület* választmánya ma este *Schmidt* János dr. egyesületi igazgató elnöklésével népes ülést tartott, melyen ezen életre való kulturális egyesületnek igen sok ügyével és érdekes tervével foglalkoztak.

Az elnök bejelenté, hogy *Czárán* Gyula emlékének megörökítésére az igazgatóság a következő tervet dolgozta ki: a természetes kövekből készült piramis-szerű emlékmű, melynek közepén az emléktábla és *Czárán* Gyula domborművé mellette lesz elhelyezve, a *menyházai fürdő parkban* lenne felállítandó. Mint-hogy a fürdő hosszabb sétautakkal nem rendelkezik, a fürdő parkból kiinduló és a *Kodru* irányában haladó néhány kilométer hosszú sétaut (*Czárán-ut*) létesítése tervezetik a *Plakófa*, esetleg *Arsura*, a nép nyelvén *Izoly* csucsra, a hegycsúcson pedig egy fedett kilátó (*Czárán-kilátó*) építtessék, bonnan teljes kilátás nyílik a *bihari* hegység gyönyörű völgyvidékére, *Czárán* buvárkodásának terrenumára. Elnök a tervet végrehajtása céljából egy bizottság kiküldését kéri.

A választmány örömmel járult a szép terv megvalósításához, mert reméli, hogy a megyei társadalom áldozatkészsége lehetővé fogja tenni, hogy a kiváló magyar természettudós emléke rövidesen látható és maradandó módon is megörökíttessék. Az egyesület egy *monstre-kirándulást* is rendez *Menyházára*, amidőn az emlékműveket nagy ünnepségek keretében fogja bemutatni. Ez előreláthatóan július hó vége felé fog megtörténni.

Az emlékmű bizottságba kiküldettek: *Schmidt* János dr., *Jankó* Gyula, ifj. *Nachtnébel* Odön, *Kosinszky* Viktor, *Spiroch* Lajos, *Záray* Odön, *Dáni* János; a bizottságban leendő részvételre föl fogják még kérni *Nachtnébel* Odön ügyvédet, *Dálnoki Nagy* Lajos dr. alispánt, *Balla* Krisztof plébánost és *Eöröm* Ede jószágigazgatót.

Ezután ifj. *Nachtnébel* Odön, a vig. bizottság elnöke számolt be a megtartott téli mulatságokról, melyek jövedelme a menedékház alapozásához csatoltattak. A menedékház alap meghaladja az ezer koronát. A választmány és a vig. bizottság az egillis elnöknek köszönetet szavazott.

Ritt Gyula titkár előterjesztette a f. évi

kirándulások programját. A kirándulások sorrend szerint a következők:

Május 18: *Mária-Radna*, *Solymos*. 19—20: *Halmagy Csucs*, *Izbuk forrás*. 20: *Mezőhegyes*. 26—27: *Rávi csepkőbarlang*. *Junius* 4: *Zádorlak*, *majális*. 24: *Csála szőlőtelep*. 29: *Milova*. 28: *Belgrád*, *Orsova*, *Adekaleh* és *Herkulesfürdő*.

Julius 8: *Brád*, *Aivácza*. 22: *Gainai leányvásár*. 29: *Menyháza*.

Augusztus 5: *Kladova*, *majális*. 18—20: *Petrozsény*, *Vajdahunyad*. 12—20: *Magas-Tátra*.

Szeptember 7—9: *Brád*, *Abrudbánya*, *Verespatak*, *Detonáta*. 7: *Apatelek szüreti kirándulás*. 14: *Gyorok*.

A *konstaninápolyi* kirándulást az őszre halasztották. A legelső nagyobb kirándulás háromnapos: *Belgrád*, *Alduna-Herkulesfürdő* lesz, melyre eddig is már számosan jelentkeztek.

Uj tagokul felvétettek: *Szatmáry* János, *Losonczy* Béla, *Hoeger* János, *Taraba* Sándor, *Pongrácz* Sándor, *Szeifried* Jenő, *Kerpel* Izsó, *Wagner* Vilmos, *Székessy* Sándor, *Czirkál* Gyula, ifj. *Rigler* József, *Sugár* Jenő dr., *Rosti* Rezső dr., *Leitner* Lajos.

Az egyesület vagyona a lefolyt két hóban 1200 koronával szaporodott. Az egyesület irodahelyiségét a *Vadásztúri* vendéglő épületébe helyezte át.

Az ülésen résztvettek: *Schmidt* János dr., ifj. *Nachtnébel* Odön, *Kosinszky* Viktor, *Tomastyik* János, *Dittrichstein* Bernát, *Korom* József, *Pareán* János, *Moldoványi* Odön, *Kalmár* Arpad, *Erdélyi* Gyula, *Thémes* Rezső, *Kulcsár* István, *Spiroch* Lajos, *Bogán* Károly, *Blaschka* Ernő, *Wirth* János, *Záray* Odön, *Czirák* Alajos, *Ritt* Gyula, *Bauer* Gyula, *Wall* Dániel, *Nagy* Imre és *Kolb* Andor.

Az öngyilkos rendőrtanácsos.

(Mellőzés miatt a halálban.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 17.

Zsarnay Győzőt, a kerepesi határban öngyilkossá lett budapesti rendőrtanácsost nem mint a lapok ma írták, az éjjel, hanem már tegnap délelőtt fél 10 órakor találták meg állott állapotban, holtan. Megvizsgálása alkalmával hetven koronát találtak nála. Személyazonosságát egy vasuti jegy révén tudták megállapítani.

Zsarnay Győző tragikus halála a rendőrségen mély megdöbbenést és igaz részvétet keltett. A halál hírére a főkapitányságon és a kerületi kapitányságokon kitűzték a gyászlobogót. *Tóth* János rendőrkapitány, aki az elhunytal szoros baráti viszonyban állott, a család kérelmére kieszközölte az alispáni hivatalban a holttestnek Budapestre való szállítására az engedelmet. Az ügyesség a család kérelmére mellőzte a boncolást. A halottat ma este szállították a fővárosba s a *Kerepesi-uti* temető halottas házában helyezték ravatalra. Temetése hétfőn délután fél négy órakor lesz. A rendőrség díszes koszorút helyez a ravatalára és haláláról külön gyászjelentést adott ki.

Az öngyilkosság okául a gyógyíthatatlan betegséget említik. Részben, vagyis közvetve tényleg ez volt az oka, mert éppen betegségük következtében kellett szabadságotul úgy *Farkas* Lajos főkapitányhelyettes, mint ennek helyettesét, *Zsarnay* Győző rendőrtanácsost.

A bűnügyi osztály vezetésében így időnkint surlódások keletkeztek, zökkenések voltak észlelhetők és *Rudnay* Béla már régebben úgy akart segíteni a dolgokon, hogy *Farkast* és *Zsarnayt* nyugdíjba küldi, mert elvégre egy olyan fontos hivatal ellátásánál érzelmi motívumok nem lehetnek irányadók. De — bár erre felszólítottak — sem *Farkas*, sem *Zsarnay* nem akarták nyugdíjaztatásukat kérni. Ekkor azután *Rudnay*

távozása előtt megtörtént az, amit mindenki már régebben várt: *Farkast* is, *Zsarnayt* is szabadságotul. *Zsarnayt* ez nagyon bántotta s egészen felforgatta lelki egyensúlyát, amikor helyébe véglegesen neveztek ki mást. Mindig arra számított, hogy *Farkas* távozásával ő lesz főkapitányhelyettes, a rangfokozat szerint ez megillette, mert a VII-ik fizetési osztályu rendőrtanácsosok között ő volt első helyen, mögötte voltak *Gyalokay*, *Csatlák* és *Saly* és a VIII-ik fizetési osztályban harmadik helyen *Pekéry* és ötödik helyen *Boda* és éppen ezekből lett a bűnügyi osztály vezetője és a főkapitányhelyettes.

Mikor a kinevezések megtörténtek, *Zsarnay* elment a kinevezetteknek gratulálni, de nagyon el volt keseredve és már példázódott azazal, hogy hamarosan meg fog halni.

IRODALOM ES MUVESZET.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: *Kornevillei* harangok, operett. Este: *Vigécek*, bohózat. (Páratlan bérlet.)
Hétfő: *Bohémszerelem*, operett. (Páros bérlet.)
Kedd: *Dorrit* kisasszony, színmű. (Páratlan bérlet.)
Szerda: *János* vitéz, operett. (Páros bérlet.)
Csütörtök: *Hajdúk hadnagya*, operett. (Páratlan bérlet.)
Péntek: *Carmen*, opera. (Páros bérlet.)
Szombat: *Vén leányok*, vígjáték. (Páratlan bérlet.)

Egy jelentéktelen asszony.

— Wilde-premier a Nemzetiben. —

Budapest, március 17.

Nehéz mesterség a fordítás mestersége, mert nemcsak szavakat kell fordítani, hanem megtalálni az értelmet is és úgy kell kifejezni, hogy megfeleljen az eredeti szellemnek és ama nyelv értelmének, melyre fordítunk.

Ha így nézzük a dolgot, akkor *Wilde* Oszkár ma bemutatott darabjának magyar címe hamis és merő tévedés. Az a nő, aki a darabban a főszerepet viszi, éppenséggel nem jelentéktelen. Tessék itélni. Könnyelmű uracs megejt a saját társaságából való urileányt. A leány nevet követel születendő gyermeke számára és amikor ezt nem kapja, elhagyja a csábítót. Maga erejéből neveli föl fiát, ad neki szőgyene eltitkolásával becsült nevet, bevízi a társaságba és mikor a könnyelmű apa a felnőtt ifjút el akarja tőle ragadni, szívószálon védekezik: visszautasítja a megkésve bár, de mégis komolyan felajánlott házasságot. Ez nem jelentéktelen asszony, ez nagyon is jelentékeny asszony.

A fordító tévedett; csak szavakat fordított, de az értelmet nem kereste. *Lord* *Killingworth*, a csábító ugyanis levelet talál, mikor éppen egy szellemes divathölgynek udvarol és felismeri volt szeretője irását. A divathölgy kérdi, hogy ki az a nő, akire a levél emlékezteti és ő azt feleli, hogy senki vagy valaki, akinek nincsen semmiféle jelentősége és ebből csinálta a szerző a címet, melyet a fordító rosszul adott vissza és a darab végén ismétléssel tetézi, mikor a jelentékeny és valóban erős asszony kipofozza a cinikus csábítót és fiának arra a kérdésére, hogy ki volt itt, azt feleli: „Egy jelentéktelen ember”; ahelyett hogy azt felelné: „Nem érdemes róla beszélni; egy valaki, egy senki.”

A cím kapcsán imígyen ismertetett és ki-merített cselekmény a darab négy felvonásának utolsó kettéjébe szorul. Az első két felvonás nem annyira exozicció, mint inkább annak a társaságnak szatirikus rajza, melynek a szerző valaha tagja volt és amelyből könnyörtelenül kilökték. Biztos, hogy minden egyes alaknak Angliában élő mintaképe van és Londonban, a hol ezeket az alakokat ismerik, nagyobb lehet a nálunk üresnek látszó két felvonásnak hatása, mint a cselekményt tartalmazó másik két

felvonás; de azért a nagyképű angol főúri világ kigunyolása nálunk is érdeket kelt minden művelt emberben, mert megtanuljuk, hogy nem minden arany, ami fénylik és hogy világszerte megvannak a társadalmi félszagségek, ha távolból nem is látszanak olyan nagyoknak, mint saját fogatékaink.

A néprajzi érdekesség mellett különössé teszi az első két felvonást az örökös paradox mendásokban folyó társalgás, mely a lélekbuvarnak betekintést enged a szerző feldult lelkébe és gyakorta ismétlésben meglep fejtetőre állított logikájával és mindig fordított következtetéseivel. A magyarban sok vészett el az eredeti eredetiségéből, de mindig megmarad annyi, hogy sajátos új voltánál fogva érdekelje, néha bosszantsa, néha megnevetesse a hallgatót.

A darabnak az a része, mely a drámát tartalmazza, a csalódott és a boldog szerelemnek új keretbe való beállításával már a szív számára is tartogat és ad valamit és ha mindent egybefoglalunk, azt kell mondanunk, hogy nem kapunk szenzációt, de mindenesetre bizarr érdekességet, mely a cselekmény vékonysága dacára nyomot hágy az emberben és elmékedésekre készlet.

A jelentéktelenné mondott jelentékeny asszonyt Jászai Mari játssza az értelemnek és nem a címnek megfelelőleg. Erős egyénisége előtérben áll, lebilincseli és megrázza a hallgatót, amint az erős tragikum általában is inkább felzaklatja a lelket, semhogy megindítaná. A szentimentalizmus fakasztja a könyvet, a heroizmus a megdöbbenést. Jászai mellett Lánzy Ilka tűnik ki bájos mosolygásával, szeretetreméltó modorával és kedves csacso-gásával. A többi hölgynek csak epizód vagy, mint B. Lenkei Hedvignek, csak passzív szerep jutott. A férfiszerepeket Odry és Gál játsszák.

* A jövő hét műsora. Vasárnap délután a múlt héten adott *Kornevillai harangok* operettnek lesz az első délutáni előadása. Este az itt nagyon régen nem adott *Vigécek*, Kövesi Albert énekes és táncos boházata kerül színpadra a főszerepekben Nyárai, Fenyvessy Margit, Zsigmond Anna, Bíró Irén, Benkóné, Dell, Bródy, Faludy Borbély és Hunyadyval. Hétfőn a *Bohémszerelem* operett, kedden *Dorrit kisasszony* színmű, szerdán *János vitéz* operett, csütörtökön a *Hajdúk hadnagya* operett, pénteken *Carmen* opera és szombaton a *Vén leányok* vígjáték kerül színpadra.

* Szamosi Elza Aradon. Mint értesülünk, Szamosi Elza, a m. kir. Operaház művésznője a héten háromszor fellép az aradi színházban. Szerdán a *János vitéz*-ben Iluskát és a királyleányt, csütörtökön a *Hajdúk hadnagya*-ban a grófnőt, pénteken pedig *Carmen* címszerepét játssza.

* Koldusgróf. A színház operett-személyzete most a Magyar Színházban eddig már ötvenszer adott rendkívüli sikerű operettre készül, a *Koldusgróf*-ra, melynek zenéjét Ascher Leó, egy fiatal, de fenomenális tehetségű zeneszerző írta. A címszerepét Nyárai, a két női szerepét Sz. Rontay Boriska és Kaposi Józsa fogják játszani.

* Márkus Lili Aradon. Szendrey Mihály szingazgató meghívta Márkus Lili kiváló zongoraművésznőt egy hangverseny-estre. A művésznő csak most tért vissza Londonból, hol európai körutját, melynek alkalmából mindenütt lelkes ünneplésnek volt tárgya, befejezte. Márkus Lili a meghívást elfogadta és most tárgyalások folynak aziránt, hogy a hangverseny milyen időben tartassék meg, miután a művésznőnek még e hónap folyamán Bukarestben a román királyi udvar előtt is kell játszania.

Mi megadjuk az uniformist.

I. A főkapitány.

Mi nem akarunk olyan szűkkeblűek lenni, mint Steiner Jakab és a törvényhatósági bizottság: mi megadjuk a rendőrségnek az uniformist. Odaát Ausztriában uniformist visel a söellenör, az adótiszt, a postahivatalnok, sőt a főhivatalos lap szerkesztője is: nálunk még a rendőrtiszt is nélkülözni kénytelen az egyenruha tekintélyét és hódító varázsát.

Mi tehát megadjuk az uniformist. Az uniformis megállapításában természetesen a legfőbb gondot a főkapitány egyenruhájára kell fordítanunk. Több avatott egyenruha szabó és csatáfestő hosszas buvárkodása teremtette meg az eszmét, a melyet ezennel képben bemutatunk. Azt mindenki természetesen fogja találni, hogy a főkapitányt lovasitanunk kellett, sőt az ez idő szerint való főkapitány testsúlyára való tekintettel: kétlovasítani. Az uniformis a lovas-

sági tábornokok egyenruhájának szellemében készült, de ki kellett rajta domborodnia annak a körülménynek, hogy Sarlot Demokos az aradi Chebra Kadisa tiszteletbeli tagja és a Gemilat Chessed nevű egyesület örökös diszelnöke. Elképzelhető, hogy ünnepeinket a nyilvánosság más aktusait mennyire emelné, ha a főkapitány nem egyszerű császárkabátban, hanem a daliák csillogó mezében, prűszkölő-méhen jelennék meg!

A pesti tavasz.

(Uj tél. — A virágos korzó. — Ujházi, Császár, Szirmai.)

Budapest, március 17.

Menj vissza szépen naftalinos hazádba sárga fibercsiher, finom hajtású panama-kalap, mély kivágású, pezsgőszínű cipellő! A ti időtök nincs itt még. Hiába jelenti a kalendárium a tavasz ébredését, hiába ontják poémáikat a fűzfaköltők, hiába nyitja ki kis színházát a városliget berkeiben Sziklai Kornél és hiába küldi első komünikált Temesvárról a jó Krecsányi; — zuzmarás, hideg, szeles, kellemetlen tél van még s a boldogság valóban ott tanyázik egyelőre a barátságos, meleg szobában, a kandalló körül, amelynek fel van szitva melege!

Oia künn, a réti virág meglapul a hótakaró alatt; fenn a hegyek közt süvit a nemere és lassan, álmosan szítál felettünk az eső! Nincs még tavasz s a kalendáriumcsinálókba vetett hitünk megint megrendül, aminthogy megrendülhetett novemberben, decemberben és januáriusban, amikorra telet hirdetett és — tavasz volt. Akkor verőfényes volt a pesti utca, most sáros, pocsolós! Akkor szép tavaszi toalettjeiket mutogatták a korzón a pesti asszonyok; most prémes bundába, kalucsniába és szőrmés kalapba öltözködnek, az orruk vörösre fázik, a fátjukon megdermed a lehelet. Nincs még itt a tavasz! Csak a virágáros asszonyok hiszik, hogy van. Ők bejárják a budai hegyeket és összeszednek minden szál ibolyát, hóvirágot, meg kökörcsint, hogy déiben odaálljanak virágos kosarukkal a Kossuth Lajos-utca szegletére és hangosan hirdessék a tavasz ébredését:

— Tessék, szép ibolyát! . . .

— Tessék hóvirágot, kökörcsint! . . .

Es vannak, sokan vannak, akik felvirágoznak magukat és ha a gomblyukban ott pompázik a virág, elhiszik, hogy virágos immár a határ és madárfütyöl hangos! . . .

A Kossuth Lajos-utcai virágáros asszonyok leghivebb, legjobb vevői (vagy pestiesen: kundsaftjai): Ujházi mester, Császár Imre és Szirmai. A mester több ibolyát fogyaszt el egy-

maga, mint száz más gavallér együttvéve. Mert nincs több olyan gavallér itt Pesten, mint ő. Pontban déli harangszóra megjelenik a korzón és összevására minden ibolyabokrétát. Aztán ahol meglát egy szép asszonyt, szép leányt — nyomban odalejt és átnyújt egy-egy bokrétát. Neki szabad! Őt nem tekintí ezért aszfaltbetyárnak senki. Ő reá nem vet haragos pillantást az asszonyra, hanem édes mosolygással felel mindenkinek a virágadományra. De igaz is, hogy olyan gráciával, olyan kedves bonhomival senki sem hódol az asszonyoknak, leányoknak, mint Ujházi mester. Ahogy ő meg-megáll egy-egy szép asszony után, ahogy ő megemeli a kalapját, a hogy ő a fejével biccent, ahogy ő az ibolyabokrétát átnyújtja, úgy csak a nagy Lajosok szerelmes apródjai hódolhattak nőeknek! A mester Budapest első gavallérja . . .

Császár és Szirmai csak maguknak veszik a virágot; de ők is mindennapos vendégei a virágos korzónak, amely úgy várja, úgy lesi már a tavaszt.

De nincs még itt a tavasz. Még nem teszik ki a kávéházak és vendéglők elé a kertecskéket, még nem játszanak a gyerekek és nem kurizálnak a bakák a promenádon s a kitűnő „Színház és Élet” még nem hozza a nyári primadonnák arcképeit és nem közli a Feld Matyi életrajzát. Pedig az igazi tavasz ezzel kezdődik itt Pesten! . . .

Onöknél bezzeg madárfütytyel, bimbófakasz tással! . . .

SPORT.

+ Az aradi polgári lövészegyesület március 28-án délelőtt 11 órakor a városháza kistermében (I. emelet) rendes évi közgyűlést tartja, melyre az egyesület összes tagjait tisztelettel meghívják: Múlek Lajos dr. főlövész-mester, Kovács Vince titkár. A közgyűlés sorrendje. 1. Az elnök megnyitó beszéde. 2. A titkár évi jelentése. 3. A pénztár forgalmáról szóló jelentés. 4. A számvizsgáló bizottság előterjesztése. 5. Az elnökség és választmány lemondása. 6. Tisztújítás. 7. Indítványok.

+ Az Aradi Tornaegyesület XXVII-ik rendes közgyűlést március hó 18-án délelőtt 11 órakor tartja meg, melyre az egyesület összes tagjait tisztelettel meghívják. Urbán Iván

elnök, Nagy Sándor titkárművezető. Táragsorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. A választmányok az 1905. évről szóló jelentése. 3. Pénztári és vagyoni kimutatás az 1905. évről és a vagyonszármazékok elterjesztése. 4. A számvizsgáló bizottság jelentése. 5. Az 1906. évi költség-előirányzat megállapítása. 6. Tisztviselők: elnök, alelnök, titkár, művezető, ügyész, orvos, pénztárnok, ellenőr, torna- és evezős szertárnok továbbá 40 rendes választmányi és öt pótválasztmányi tag, számvizsgáló bizottsági elnök és két tag megválasztása. 7. Indítványok.

INNEN-ONNAN.

— március 17.

Asszonyok a magyarságért.

Meg vagyok róla győződve, hogy kedves asszonytársaim között találkoznak, akik a kultúregyletek céljával nem igen vannak tisztában. Ilyen komolyabb és elvontabb dolgok nem izgatják túlságosan a divatos kontyos fejcskéket és ha elgondolkoznak is egy keveset rajta, rövidesen eldöntik, hogy a közművelődési egyesület célja és feladata a műveltséget terjeszteni és nyugodtan rábízva, hogy hát csak terjessze a műveltséget tovább, napirendre térnek felette.

Tény, ha szószerint vesszük a dolgot, hogy a „közművelődés” szó csakugyan a műveltségnek és művelődésnek a társadalmi osztályok összességében való terjesztését jelenti és ennek szolgál is az Ipar, az Irodalom, a Művészet pártolásával, kulturintézmények, főként iskolák létesítésével stb. De hazánkban, hol úgy a közjogi, mint a politikai és nemzetiségi viszonyok egészen mások, mint boldogabb nemzeteknél, itt hazánkban a legegyszerűbb szónak is sokkal több és mélyebb értelmű jelentősége van, melyet keresnünk kell. Így ez az egyszerűnek látszó két szó: közművelődési egyesület, egész láncolatát a jelentőségeknek és feladatoknak tárja a vele komolyan foglalkozók elé. Hogy a legközelebb, de mégis legprecízebb meghatározást adjam: minden hazai kultúregyletnek a magyar műveltség terjesztése a célja és feladata.

Es itt óriási fejtegetésekbe bocsájtkozhatnék a nemzeti kérdések felett, melyekről a szőke Tisza partján vajmi keveset tudhatnak a kis mamák. Röviden érthetővé teszem a dolgot, úgy, mint ahogy a tavasszal, egy országos hírű publicista rokonom nekem magyarázta:

„Gondolj magadnak egy hordó bort, mely azonban nincs egészen tele; fel kell önteni; ha a bor erős és nemes, öntsd fel akármilyen süllynyai, fel fogja dolgozni, magába olvasztja, magához hasonlóvá teszi; ha azonban a bor gyenge, nem lesz képes azt az idegen bort feldolgozni, hanem apránként ő maga is elveszti jellegét és olyanná válik, mint az. Így van a magyar nép is, nincsen tele a hordója, valóságban nem is egyféle, de német, tót, oláh, rác borral töltögetik fel; küzd a nemes magyar faj, hogy feldolgozza a sok idegen elemet, de vajjon fog-e ez a végén sikerülni neki, nem pusztul-e el ő maga is a keveredésben?”

Valóban nem lehetne érthetőbben ezt a dolgot megmagyarázni. Egy nép van itt, mely egy évezred óta küzd az öt környező és öt összeroppantani akaró idegen fajok terjeszkedésével. Orfiai harc ez, mely állandóan folyik és ebben a harcban kell a kultúregyleteknek első sorban sikra szállni; ez az ő feladatuk és ebben a harcban kell a magyar asszonyoknak is a részüket kivenniük.

Régi dolog, valóságos közhely már, hogy nemcsak az egyesek, de egész országok és

nemzetek sorsa is az asszonyok kezébe van letéve. Que femme veut, Dieu le veut. A férfiak bátorsága dönti el egy háború kimeneteletét, de valójában háború és béke, a férfiak bátorsága, vagy gyengesége csak az asszonyokon múlik, mert a legerősebb férfit is nő hozta a világra, nő nevelte, nő szerette.

És mi, kik ilyen hatalmasok vagyunk, mi összetett kézzel nézzük a magyarság harcait, mi közönnyel gondoljunk arra, hogy vajjon hatalmas, boldog — vagy egy elsvadát, boldogtalan hazában fognak e élni gyermekeink? Bizonyára nem!

A lelkesültség, az ügybuzgalom ott szunyadoz minden nő lelkében, csak lánggra kell annak lobbannia, hogy hatalmasan lobogva égjen az eszméért. Es nem is olyan sok az, amit tőlünk kérnek.

Arca törekedni mindenben, még a legcsekélyebb dologban is, hogy avval a magyarságnak használjunk, elkövetni mindent a magyarság diadalra jutásáért: im evvel szolgáljuk és támogatjuk legjobban a közművelődési egyesületeket is.

Wettsteiné Szilva Margit.

Szell Kálmán a kormány ellen. Kompromisszum-ajánlat

(A szent-gothárdi beszámoló.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 17.

Szell Kálmán, a szentgothárdi remete, ki évek óta nem hallatta szavát a magyar politikában, mai beszámolójában végre nyilatkozott a válságos helyzetről. Beszédében elítélte ugyan a kormány intézkedéseit és rendcsinálási eljárását, de túlzottaknak mondta a szövetkezett ellenzék követeléseit is, amelyek katasztrófa felé sodorták az országot. A kompromisszumok nagymestere természetesen most is egy, a 67-es politikán alapuló kompromisszummal véli csak a válságot megoldhatni.

Szell beszámolójáról, mely elé az ország vezető politikusai is nagy érdeklődéssel tekintettek, távirati értesülés alapján a következő tudósítás számol be:

Szell Kálmán, a szentgothárd kerület volt országgyűlési képviselője rendkívül nagy érdeklődés mellett ma tartotta beszámolóját Szentgothárdon. Beszédében Andrássy Gyula gróf katonai követeléseit mérsékelteknek mondta, mert Andrássy megelégedett volna azzal, hogy a tisztok és a legénység közt csak *alcsapatokban használják a magyar nyelvet*. Ez nem sérthette volna a hadsereg egységének jellegét. A jelvénykérdés tekintetében Szell azt kívánja, hogy a magyar királynak és az országnak címerét egyesítsék a magyar hadsereg részére. Nem tudja, hogy ezt a megoldást elfogadták volna-e, de az bizonyos, hogy fel nem ajánlották. A választások kiírására vonatkozólag Szell kifejtette, hogy a választásoknak a törvényes időn belül való kiírása nyílt törvénysértés és az abszolutizmus kihirdetése volna. A mostani választások kétségtelenül nem segítik majd elő a kibontakozást, de ennek csak az országgyűlés feloszlásának mikéntje az oka. A választójog kiterjesztését helyesli, különösen a munkások tekintetbevételével és fokozatosan.

Szell ezután áttért a politikai helyzet ecsetelésére, mely szerinte már nem válság, hanem valóságos katasztrófa. Magyarországot országgyűlés nélkül, alkotmányellenesen, pátensekkel és királyi biztcsokkal kormányozzák. A helyzet

számai messzire nyulnak vissza. Mikor három év előtt ő volt a miniszterelnök, a kormány az ujonclétszám emelését kérte, de Tisza István gróf az ő házszabályt módosító javaslatával fölkorlácolta a nyugodni térő hullámokat és november 18-ika bekövetkezett. Ekkor ő lemondott mandátumáról. November 18-ika megteremtette a koalíciót és azután jöttek a választások, amelyek valóságos istenítéletként sujtottak le a november 18-iki eseményekre.

A katonai felségjogokról Szell a következőket mondotta:

— A katonai kérdések kiélesítése *állja útját ma is a kibontakozásnak*. Nézeteim erről a kérdéssel ma is ugyanazok, amelyeket 1900-ban, miniszterelnök koromban vallottam, hogy az 1867: XII. t. c. világosan megállapítja ő felsége abbeli jogait, hogy a hadsereget mint egészet és így a magyar hadsereget mint annak részét is szervezze, vezérelje és vezényelje. De alkotmányos fejedelmi jogot állapított meg és ezt a jogot is alkotmányosan gyakorlandónak mondja ki.

Szell szerint jobb lett volna a kellő időben a vezényeleti és szolgálati nyelvet a jogok kölcsönös elismerése mellett és az elvi álláspont sérelme nélkül *nyugvó pontra hozni*. De még ezzel a megoldással sem kínáltak meg senkit.

A mai kormány — mondja Szell — rendet akar csinálni. Rendet, a rendnek elemei ellentétével, törvénytelenességgel, azzal, ha a kormány közeléből valóságos osztályharcra adják ki a jelszavakat és megengedik a legfőkétebb izgatást. A kormány szétszedi törvénykönyvünket s amely törvény alkalmatlan neki, félreteszi, mintha bizony törvény és törvény, jog és jog között válogatni lehetne. A vezérlőbizottság feloszlása is példátlan törvénytelenesség, egy ösztönszerű elnyomási törekvés megnyilatkozása, amely Magyarországon még a politizálást is el akarja fojtani és a tehetetlenség érzéséből fakad.

Aztán a gazdasági kérdéssel s a választói jogról beszélt Szell és azt mondta, hogy utóbbi *fokozatosan kell megcsinálni* s helytelen volt ezt politikából napirendre hozni. Elképzelhetetlennek tartja, hogy ne legyen választás. Bizalma a nemzet kitartásában, alkotmányvédő munkájában, önmérsékletében és belátásában van.

Aki az alkotmányt sérti, a nemzet lelkébe markol, annak létét dülja. Mert nekünk magyaroknak az alkotmány oltár, az *alkotmány szentség, minden jogunknak és szabadságunknak lapja*. A törvénytelenességgel szemben a törvénytelenességnek minden magyar ember ellen fog állani.

A mai helyzetből a 67-es politika igazi értelmében, igazi hagyományai értelmében kivetelni az országot, mindnyájunknak kötelessége. Igyekezni kell, hogy becsületes békével érjen véget a válság. Ezért a becsületes békéért érdemes kölcsönös áldozatokat is hozni. Ez a béke kompromisszum útján jöhet létre, *hardcsörtetés és puskaropogás között békefeltételeket megállapítani nem lehet*.

Beszéde végén kifejezte bizalmát a királyi alkotmányhűségben és ezért lehetetlennek tartja, hogy az országgyűlést nem fogják összehívni.

A választók élénk helyesléssel kísérték a beszédet, mely után Szell valósággal ünnepelelték.

Bécs-ből táviratozzák, hogy a N. F. Pr. estilapja a következőket írja: *Szell Kálmán mai beszéde különösen nagy jelentőségű*. Szell, aki már egészen visszavonult a politikai akciótól, nem vezére a koalíciónak, melynek politikáját sok tekintetben nem helyesli, sőt részben szembe is száll azzal. Mai beszédében is a pártoktól füg-

getlen állásfoglalása jut kifejezésre. Mindazonáltal a magyar alkotmány védelmébe szegődik és ilyen minőségben *szava súlyosan esik a laiba* és valószínűleg egész Magyarországon élénk visszhangot fog kelteni.

Kardaffér a villamoson.

(Hadnagy és osztálytanácsos.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 17.

Tegnap este kilenc óra körül a Margit-híd budai fejről egy Ó-Buda felé haladó villamoskocsin véres kardaffér történt. Csiky László fiatal utászhadnagy kardjával végigvágott Szabó Antal miniszteri osztálytanácsoson, aki megdorgálta, mert akkor ugrott fel a kocsira, mikor az teljes sebességgel haladt. Az éles kard szerencsére csak a kezén sebesítette meg a tanácsost. Sebe nem súlyos, mindazonáltal a mentők vitték lakására. Az eset részletei a következők:

A 496. számú óbudai villamos kocsira, amely teljes sebességgel száguldott a Lukács-fürdő felé, a Margit-híd budai fejről körülbelül kétszáz lépésnyire, fölugrott Csiky László utászhadnagy, aki a Radecky-kaszárnyában állomásozó 7. utász-ezredben szolgál. A villamos Perronján állott Szabó Antal belügyminiszteri osztálytanácsos, aki rászolt Csikyre:

— Hadnagy létére tudnia kellene, hogy mozgásban levő villamosra nem szabad felugrani!

Csiky László csodálkozott:

— Kicsoda ön és milyen joggal von felelősségre?

— Föltétlenül jogosítottnak érzem magamat arra, hogy ilyen tacsokkat rendreutasítsak — válaszolta a tanácsos és hátat fordított a hadnagynak.

Ez eleje került, megint kérdezett valamit s mikor még gorombább választ kapott, fölháborodásában *kirántotta a kardját s végigvágott rendreutasítóján.* A kard Szabó Antal jobb kezét sebesítette meg a hüvelykujj mellett.

A kocsit azonnal megállították s kihívták az izgatottságtól és dühtől közben elájult tanácsoshoz a mentőket, akik Zsigmond-utca 55. számú lakására szállították.

Az esetről nyomban értesítették a rendőrséget, amely viszont az állomásparancsnokságnak jelentette az affért. Az ügyben úgy a rendőrség, mint a katonai hatóság megindította a vizsgálatot.

Szabó Antal miniszteri osztálytanácsos már nem fiatal ember. A belügyminiszteriumban a községi illetőségi osztály vezetője.

Egy újságíró ma délután felkereste a Vörös Kereszt-kórházban Szabó Antal osztálytanácsost, aki az afférről így nyilatkozott:

— Megtámadtatásom egészen váratlanul történt. Jóakarattal figyelmeztettem a menetközben való felszállás tilalmára, mire ez *durván rámtámadt* és be sem várva a kimagyarázást, kardot rántott és *felém csapott.* En karommal feltartottam a vágást, amely oly erővel csapott le, hogy hüvelyk- és mutató-ujjam izületét átvágta. Csakis a gyors orvosi segélynek köszönhetem, hogy a vágás örök időkre meg nem bénította karomat. Így is hosszú időt vesz igénybe, míg majd keveset használni tudom.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A Kölcsey-egyesület közgyűlése. Az aradi Kölcsey egyesület vasárnap délelőtt tíz órakor tartja meg évi közgyűlését a városháza tanácstermében. A közgyűlés tárgysorozata a következő:

1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Könyvtári és muzeumi jelentés. 4. A múlt évi számadások előterjesztése. 5. Költségvetés. 6. A választmány két megüresedett tagsági helyének betöltése. 7. Indítványok.

A közgyűlésre az egyesület minden tagját ez uton is meghívja az elnökség. *Varjassy Arpád* elnök, *Szöllösi István* titkár.

(*) A polgári jótékony nőegylet hétfőn délután öt órakor özv. *Purgly Lajosné* fővédasszony lakásán értekezletet tart, amelynek főpontja az iparpártolás kérdése lesz. Az elnökség ez uton is felkéri a tagokat a megjelenésre.

(*) A Székely Otthon tagjait felkérjük, hogy folyó hó 18-án, vasárnap este 8 órakor a társaság Forray-utca 8. számú, helyiségében tartandó fontos értekezletre, választmányi ülésre lehetőleg teljes számban és okvetlenül megjelenjen szíveskedjenek. A tárgyalás alá kerülő ügy (Erdélybői) nemcsak fölülte sürgős, hanem a mai rendkívüli időkre való tekintettel fölülte fontos is. *Az elnökség.*

Mi megadjuk az uniformist.

II. A kapitány és a főhadnagy.

Szinte csodálatos, hogy épp itt nem akarják megadni az uniformist a rendőrtiszteknek, ahol pedig az egyenruhára legjobban rátermett emberek vannak köztük. Kerül-e vajjon az államrendőrségből olyan „stramm” katona-alak, mint a minő *Zuhor Andor* fogalmazó lenne a három-esillagos egyenruhában? A zsuroknak, a hol eddig ötleteivel és tréfaival vitte a főszerepet, most külső megjelenés dolgában is első disze lenne. S a sztrájkok békéltető-bizottságaiban is bizonyára több súlyjal tudna elnökölni, ha az uniformis jelezné rajta a tekintélyt.

Természetesen az uniformissal a szubordináció is komolyabban vétetnék. Ennek illusztrálására bemutatjuk, amint

Murádi Álmos, a rendőrségnek rangidős főhadnagya a kapitánynak jelentést tesz a szegényház létszámáról:

— Alázatosan jelentem: 45 áponc, 12 vénasszony, 6 vak kódis és 2 maródi!

A szabadság napja.

(Márciusi ünnepélyek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 17.

A magyar szabadság születésnapját ma is lelkesen ünnepelték Aradon és holnap is jut még az ünnepiéből. Ezekről szól alábbi tudósításunk:

Az aradi kir. főgimnázium „Petőfi”-önképzőköre ma délután tartotta meg ünnepét a Liceum dísztermében, melyet a közönség színültig megtöltött. Az ünnepély fénypontját *Adler Izsó* alkalmi ódája képezte. A költői gondolatokban gazdag költeményt a szavaló nagy tetszéssel adta elő. A zeneszámok előadása is élénk tetszésre talált. *Vajda* monológját is többször szakitotta meg a közönség tetszésnyilvánítása. *Berger* Károly III. oszt. tanuló virtuozis technikával adta elő *Hubay* Csárdajelenetét s nagy tetszéssel találkozott a *Beskó* tanár által szerzett szerenád.

A hazafias ifjuság az ipartestület nagytermében szép ünnepélyt rendezett ma este. A műsort a Hímnusz nyitotta meg, melyet a tanítóképző énekkara adott elő. Azután *Hunyady* József, az aradi színház tagja szavalt a *Végh* István „Szabadság” című színmű költeményét és *Zima* Tibor mondott ünnepi beszédet. A „Kossuth-induló” után, melyet szintén a tanítóképző énekkara adott elő, *Végh* Istvánnak az előképekhez írott prologját *H. Körösy* Juci bájos közvetlenséggel adta elő. A szebbnél-szebb előképek után a Szózatot énekeltek, melylyel véget ért a műsor. A közönség a reggeli órákig volt együtt.

Az aradi áll. főreáliskola harmadik osztályának növendékei ma este hat órakor négyes sorokban felvonultak a Szabadságtérre, hogy megkoszorúzzák a vértanú szobrot. Az ifjak megjelenésére a korzón sétáló közönség egyrésze szintén a szobor köré gyűlt. A Hímnusz eléneklése után a diákok nevében *Stein* István, *Sármezey* Antal, *Seéll* József, *Danzig* Béla és *Zajonszkovszky* Márton koszorút helyeztek a vértanú szobrára. A koszorú szallagján ez a felírás volt: „Mindent a hazáért!” Ezután *Danzig* Béla szavalt a tüzesen a Talpra magyar t. Az ifjuság végül elénekelte a Szózatot és Kossuth-nótát, melynek hangjai mellett oszlott szét.

Az Aradi Kereskedők Köre március 18-án, vasárnap este, a kör helyiségében tartja meg hazafias ünnepét a már közölt műsorral. Az ünnepélyre, amelyen belépődíj nincs, az elnökség isméteiten meghívja a kör tagjait és családtagjait, valamint az általuk bevezetett vendégeket, s kéri, hogy minél számosabban jelenjenek meg. Az ünnepély műsora pontban fél kilenc órakor kezdődik.

Az aradi iparos ifjak önképző egylete folyó hó 18-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor az ipartestület dísztermében szabadság-ünnepélyt rendez, melyre Aradváros közönségét, egyesületeit testületeit és a tanuló ifjuságot meghívja az elnökség. Belépés díjtalan.

Az Erzsébetvárosi Testvériség agghonvédok segélyező asztaltársaság f. hó 18-án, vasárnap d. u. 4 órakor szabadság-ünnepélyt rendez, mely alkalommal az asztaltársaság 20 agghonvédet megvendégel, az Acsev. vonatklisérő személyzete pedig 4-4 korona pénzbeli segélyben fogja részesíteni. Az ünnepély műsora: 1. Monológ: tartja *Somogyi* Sándor elnök. 2. „Talpra magyar” szavaltja: ifj. *Knizse* Imre. 3. Ünnepi beszéd, tartja *Sturm* Károly t. elnök. 4. Pénzkiosztás, eszközli *Nagy* Alajos alelnök. Este 8 órakor társasvacsora lesz. Ugy a délutáni ünnepélyen, mint este a társasvacsorán vendégek szívesen láttatnak. A tagok felkértenek, hogy az ünnepélyen mentül nagyobb számban vegyenek részt *Lisinsky* Lajosné vendéglőjében. *Az elnökség.*

Pankota községben az összes elemi iskolákban ünnepélyt rendeztek, melyeken nagy számban jelent meg a közönség. Tíz órakor a romkati templomban, 11-kor az ev. ref. templomban ünnepélyes istentiszteletek voltak, melyeken a tűzoltók is megjelentek testületileg, zászlójuk alatt. Este két helyen társasvacsora volt, melyeken *Nagy* József rom. kat. plébános és *Kócsa*

Károly ev. ref. lelkész hazafias beszédek tartottak.

Zsigmondháza lakossága Petőfi mellszobrának leleplezésével ünnepelte meg március 15-ikét. Az ünnepélyt Fuchs József nyitotta meg s az ünnepi beszédet Kovács Lajos mondta. A beszéd végeztével lehullott a szoborról a lepel. Alt Ede ujaradi szobrász, a szobor készítője átadta a szobrot Petula Jakabnak, az asztaltársaság elnökének, aki tőrlből származott ide és bár magyarul nem beszél szívből-lelekben magyarrá lett. Petula megköszönte Alt Edének a jól sikerült szobrot újból is fogadalmat tévén, hogy hű fia lesz új hazájának. Ezután Barsi Aladár szavalata következett s végül Wellisch Lajos Petőfinek egy márciusi versét. Az ünnepély a Szózat eléneklésével ért véget.

Zichy Mihály itthon.

(A budapesti temetés.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 17.

Zichy Mihály holtteste ma reggel érkezett Budapestre a nyugoti pályaudvaron, honnan az Entreprise diszfurgonján a Műcsarnok gyázpompával diszitett előcsarnokába szállították. A koporsóval sok orosz feliratu koszoru is érkezett, köztük a *cár* és a *cárné* ciklamenből, ibolyából és gyöngyvirágból fonott koszoruja is. A ravatalt holnap délután és hétfőn délelőtt a közönség is megtekintheti. A temetés hétfőn délután 3 órakor lesz.

Zichy Mihály holtteste ma reggel 6 órakor érkezett meg a nyugoti pályaudvarra, ahol Farnady József dr., a család jogtanácsosa jelent meg az átvétel szertartásának elintézése végett. A halott remekművü érekkoporsóban nyugszik, amelyet a ládából kicsomagolva az Entreprise diszfurgonjára helyeztek s egyenesen a Műcsarnok előcsarnokába szállították, amelyet remek gyázpompával diszitettek föl.

Az előcsarnok nehéz fekete draperiákkal van bevonva, közepén a lépcsőzetes ravatallal, a melyet három sor aranyozott kandeláber vesz körül, az egész pedig valóságos pálmaliget. A ravatal mögött hatalmas fekete színű szőnyeg van elhelyezve, melyet nagy ezüst kereszt díszít. A halottaskocsi fél 8 órakor érkezett meg a Műcsarnok feketével bevont oszlopcsarnoka elé. A koporsót felvitték az előcsarnokba, a hol a halottat a *Képzőművészeti Társulat* titkársága vette át. A koporsót nyomban elhelyezték a ravatalon, s azt a művészek nemzeti színű selyem szemfedőjével takarták le.

A halottal tömérdek orosz feliratu koszoru érkezett, köztük *Alexandrovics Vladimir* nagyhercegé ezzel a felirással: „Zichy Mihálynak, a nagy magyar művészeknek.” Ott van a kormány nemzeti színű szalagos koszoruja is ezzel a felirattal: „A magy. kir. kormány Zichy Mihálynak.” A koszorukat a Műcsarnok ruhatárában helyezték el s a koporsó előtt csupán négy koszoru van: Ezek: a *cár és feleségének* hatalmas, ciklamenből, gyöngyvirágból, jászintból, orgonából és rózsákból kötött koszoruja; a *Nemzeti Múzeum* igazgatóságáé; dr. *Vojnovics Gézá*é szül. Szalay Gizella aranyozott babérszörűje s az *aradi Kölcsey-egyesület* hatalmas babérszörűje. A halottal tömérdek szalagos bokréta is érkezett, amelyeket szintén a ruhatárban helyeztek el.

A ravatalt vasárnap délután 2 órától 5-ig és hétfőn 9 órától 12 ig a nagyközönség is megtekintheti. A temetés hétfőn délután 3 órakor lesz.

MULATSÁGOK.

(=) **Táncestély Pankotán.** A pankotai izr. főlkétköztség az építendő imaház alapja javára folyó hó 11 én sikerült táncmulatságot rendezett. Az első négyest 40 pár táncolta. Jelen voltak.

Asszonyok: Beamter Odönné, Beck Adolf. Beros Jánosné (Arad), Braun Edéné (Arad), Eibenschütz Adolfné, Krausz Edéné (Borosjenő), Márton Zsigmondné, Máté Aladárné Messer Armiané, Perl Ignácné, Schreyer Lászlóné, Sebök Istvánné, Stein Zsigmondné (Magyarad), Weiszbrun Zsigmondné, Weiszbrun Emma, Weisz Józsefné, Dr. Werner Miklósné.

Leányok: Braun Mariska (Arad), Eibenschütz Aranka, Márton nővérek, Schreyer Teruska, Stein Piroska (Magyarad), Szűsz Ilonka (Szarvas), Reich Josefina (Ternova), Lantos (Arad), Krausz Emma.

Felülteettek: Schreyer J. László 50 kor., Neuman Testvérek (Arad) 5 kor., Kaufmann Ignác, Fröblich és Tsuk (Budapest) 5—5 kor., Messer Armin 16 kor., Szabó István 10 kor., Dr. Zoltán Emil 8 kor., Braun Ede (Arad), Marinkovics Mihály (Agris), Sebök István 4—4 kor., Tamássy András, Pless Géza, Hajdu Lajos, Stein Zsigmond (Magyarad), Menczer Adolf, Havas és Kornis (Arad), 3—3 kor., Bernanden-li Giovanni, Boros János (Arad), Beamter Odön, Duffek János, Lantos testvérek (Arad), Haász Albert 2—2 kor., Weiszbrun Zsigmond, Palkó Lázár, Krausz Ede (Borosjenő), Weisz József, Weser Dávid, Stengl Simon, Michoffer József 1—1 kor., dr. Werner Miklós 4 kor., Braun Mariska gyűjtése 790 kor.

(=) **Művészestély.** Szépen sikerült művészestélyt rendezett a fővárosi Szűcs és Sapkás Iparosok Köre a Katolikus Kör dísztermében. A tartalmas program során zajos sikert aratott *Schwarz Kornélia* (Lia), aki Ilsvai Hugó „Nem megyek férjhez” című monológiát megnyerő közvetlenségével, beszéde és mozdulatai gazdag temperamentával valósággal újjáalkotta. A közönség a pompás produkciót sok tapsal, vírággal hálálta meg. Bányai Sefi, Szatmári Elek, Lugosi Jenő, László Gizli is méltán részesültek meleg elismerésben. A művészestélyt tánc követte. A mulatság sikere Reichenberg Jakab elnök buzgólkodásának érdeme, aki szün-órában tartalmas felköszöntőben méltatta *Robicsék József* és *Katzer József* díszelnökök érdemeit.

Affér egy szabadságünnepen.

(Főszolgabíró és egy aradi hivatalnok.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 17.

A *Battonyán* megtartott március 15-iki ünnepet befejező bankett emelkedett hangulatába egy kinosnak induló, de kedélyes lebarátkozással végződő incidens hozott némi változást. Az incidensben kiváló szerep jutott egy *aradi* magánhivatalnoknak, aki ugyancsak passzív alanyként szerepelt, de ilyen minőségben kitűnően megállotta helyét. A furcsa esetről battonyai tudósítónk a következőkben számol be:

A battonyai po'gárság egy tekintélyes része a március 15-iki ünnepségeket szépen sikerült bankettel fejezte be. Az estélyt a Korona-szálló éttermében tartották. A fehér asztal mellett tüzes beszédek hangzottak el, melyeknek egyik legbuzgóbb hallgatója *Szatmári Mester Károly* kirendelt szolgabíró volt. Hogy hivatalos minőségben ellenőrizte-e a lakosság hangulatát, va y csupán hazafias érzelmeit előgítette ki, azt nem sikerült kideríteni.

Elég az hozzá, hogy a beszédek során szólásra emelkedett *Varga Ferenc* aradi magánhivatalnok is, aki éppen vendégi minőségben időzött *Battonyán*. Igen tüzes szónoklatot tartott, amelyben a politikai viszonyokról éles kritikát mondott és mindenkit hazatérőnek nevezett, aki nincs vele egy véleményen. A beszéd nagy tetszést aratott: a szónokot percekig tapsolták és lön a szónoklat után nagy ivás. A bankett kedélyes mederben folyt tovább,

mikor a békésen mulatókat egyszerre hangozó szóváltás zavarta meg. *Varga Ferenc* szólalkozott össze *Mester Károly* főszolgabírójával, állítólag amiatt, mert a főszolgabíróság épületén nem tűztek ki nemzetiszín lobogót. A szóváltás mind élesebb hangon folyt, míg végre *Varga* egy tetemesen becsületsértő kifejezést röptetett a főszolgabíró fejéhez. *Mester Károly* erre egyszerűen letartóztatottnak nyilvánította *Vargát* és csendőröket rendelve a terembe, azokkal a községházára kísértette.

A mulatság a kinos incidens után nyomott hangulatban folyt tovább. A vendégek körlelni kezdték a szigorúan hatalmas főszolgabírót hogy ne izéljen, ellenben eressze szabadon *Vargát*. A sok kérés végre is meglágyította *Mester Károlynak* a szívét s kiadta a parancsot, hogy *Vargát* fel kell oldani a rendőri felügyelet alól.

Ez meg is történnén, a szabadságvesztett és szabadságnyerő férfiú egyszerűen visszatért a *Koronába*, ahol most már sokkal szelidebb hangon kezdett *Mesterrel* tárgyalni. Rövid tárgyalás után ki is süttették, hogy ők voltaképpen egy cseppet sem haragszanak egymásra, sőt hogy ők mindketten nagyon dörék emberek.

E felfedezés után igen kedélyesen ittak együtt egész hajnalig.

Szatmári Mester Károly különben nemcsak a kitűnően sikerült ügy révén beszéltet magáról, de a következő nyilatkozat révén is, amely ma jelent meg a *Battonya és Környéke* című lapban. Ime:

Felvilágosításul.

Az egyik aradi lap ellenem hozott cikre folytán hivatalos távirattal megkerestem Fogaras vármegye tekintetes alispánját, hogy ottani szolgálati időm alatt összes pénzes aktáimat a számvétség által vizsgálta át. A mai napon ezen kérelmemre az alábbi hivatalos sürgőnyt vettem:

„1884/906. Főszolgabíró *Battonya*. Fogaras 1906. 18/3. d. e. 11 óra 40 perc. *Mester Károly* volt fogarasi járási szolgabíró ellen pénzsikkasztás miatt semminemű panasz sem merült fel. Alispán.”

Battonyán, 1906 március 16.

Mester Károly,

battonyai járási főszolgabíró.

Hát bizony eléggé humeros, ha egy főszolgabírónak ilyen felvilágosítást kell adnia magáról.

TÁVIRATOK.

A francia kulturharc.

Páris, márc. 17. A belügyminiszternek ama intézkedését, hogy a leltározásnál ne vegyék igénybe a fegyveres erőt, az ellenzéki sajtó a kormány visszavonulásának tekintti. A katolikusok üdvözölhetik magukat ehhez a sikerhez, így irnak az ellenzéki lapok, amely siker valószínűleg csak átmeneti, mert alighanem csak a választások idején tart ez az engedékenység, hogy a radikális jelöltek érdekében bizonyos nyugodtságot teremtsenek és elejét vegyék a vérontásnak. Ha a radikalizmus a választásoknál győz, úgy a kormány ismét erőlyes intézkedésekhez nyul.

Páris, márc. 17. A st. briel pénzügyi felügyelőt elmozdították állásából, mert nyugdíjaztatását kérte, nehogy részt kelljen vennie az ottani székesegyház leltározásában.

Negyven ember katasztrófája.

London, március 17. A Reuter-ügynökség jelentése szerint a *Denver-Rio-Grande* vasúti vonalon történt összeütközésnél 40 ember esett áldozatul. Sok ember megsebesült. Tizenöt utas a lángoknál esett martalékkul.

New York, március 17. Pueblo Colorádóból jelentik, hogy a Denver-Ro Grande vasúti összeköttetés egy éles hajlásu kanyarulatnál történt, amely egy magas hegy körül vezet, úgy, hogy a vonatvezető csak akkor pillantotta meg a szembejövő vonatot, amikor alig választotta el 200 méter a két vonatot egymástól. A szétroncsolt kocsik gázrobbanás következtében kigyuladtak. Hír szerint későn jelezték az egyik vonat beérkezését és ez okozta az összeköttetést.

Orosz dolgok.

Berlin, márc. 17. A Wolf ügynökség jelenti Varsóból: *Ma két rendőrt az utcán lelőttek. A tettesek elmenekültek.*

Zaszlav, márc. 17. Az itteni fogházban zavargás ütött ki, amelyet a csapatok elnyomtak.

Feodorja, márc. 17. A Krim Bote jelenti, hogy a Szasztopol-Loszavo vasúti vonalon újabb sztrájkot tartanak, és a Szinferopol állomáson egy segélyvonatot várnak két ágyúval és három szóróágyúval.

Scaratev, márc. 17. Azt az asszonyt, aki Szaharov tábornokot megölte, köztől által való halálra ítélték. A törvényszék a halálos ítéletnek élethosszig tartó kényszermunkára való átválttatását javasolta.

Szbasztopol, márc. 17. Schmiecht hadnagy megfeleltette az ellene hozott ítéletet. A felebezés nyolc pontban van összefoglalva.

Pétervár, márc. 17. Az a hír, hogy a vasútiügyi miniszter a tranzkaukázusi vasut 702 tisztviselőjének elbocsátását rendelte el, alaptalan.

Tanár és nagyiparos harca.

(Nyilttérháború és magánlaksértés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 17.

Még élénk emlékezetében lehet a közönségnek az a nyilttéri háborúság, amelynek egyik főszereplője Visontay Kálmán főgimnáziumi tanár volt, aki egy incidens folytán összeeszküldt a Deák Ferenc-utca 2. számú ház tulajdonosával, Sebesy Ferenc asztalos mesterral.

Sebesy Ferenc ebből az afférből kifolyólag az Aradi Közlöny múlt év december 9-iki számában egy nyilttéri nyilatkozatot tett közzé, amelyben azt írta Visontayról, hogy őt Posch Károly egy pikáns ügyből kifolyólag *tetteleg insultálta*.

Sebesy nyilt leveleiben annak a nézetének adott kifejezést, hogy ezen esetnek nyilvánosságra hozatala után Visontay Kálmán lehetlenné válik a városban, ahol szerinte „kevés ember él, aki a prémes ur távozását sajnálatlalt nézné.” Megjegyezte végül Sebesy, hogy amennyiben Visontay felsőbb hatósággal ezen leleplezéseiről nem vennének tudomást és a tanárt továbbra is meghagyják állásában, úgy neki gondja lesz rá, hogy Visontayt büntetlenül „szabadon ne engedje”, mert szerinte olyan ember, aki akkor, amikor ő (Sebesy) a házában okozott kár megtérítését követelte tőle, revolvért fogott rá — nem érdemel kiméleletet.

Sebesynek ezen nyilt levele meglehetősen feltűnést keltett úgy a tanügyi, mint más társadalmi körökben és a nyilatkozattal sokat foglalkoztak a városban.

Visontay Kálmán azonban nem hagyta szó nélkül Sebesy támadását, hanem az Aradi Közlöny másnapi számában szintén nyilttéri közleményben felelt Sebesynek, amelyben egészen más formában adta elő a házigazdájával való konfliktusát. Sebesynek azon vádjára, hogy őt Posch Károly megbotozta volna, egy németiszögű Posch Károly és három tanu által aláírt

levelet tett közbe Visontay, amelyben Posch kijelentette, hogy Visontaynak *soha semminemű afférje nem volt vele*. Együttal kijelentette a nyilttéri közleményben Visontay, hogy Sebesy ellen rágalalmazásért és becsületsértésért *bűnvádi feljelentést tesz*.

Erre másnap Sebesy ismét nyilatkozott és fentartotta vádját Visontay ellen, amelynek megerősítésére egy aradi lap nyomdászemélyzete által aláírt nyilatkozatot tett közzé.

Ezek az előzmények két pörre adtak alkalmat. Visontay ugyanis *magánlaksértésért és rágalalmazásért* feljelentette Sebesyt, azt panaszolván, hogy az erőszakkal behatolt az ő lakásába, s mikor ő kiutasította, Sebesy ezt mondta:

— Egy tanártól nem vártam volna ilyen gazságot!

A második Pör a Posch-ügyből kifolyólag indult meg. Hogy jelenleg milyen stádiumban van, — elaludt-e, vagy még folyik: nem tudható.

A magánlaksértési és rágalalmazási per most került tárgyalásra az aradi királyi járásbíróóság előtt, ahová az ügyészség, mely a vád képviselőjét nem vette át s amely csak vétségnek minősítette az esetet, áttette az aktákat.

Váry Albert dr. eljárásbíró vezette a meglehetősen izgalmas tárgyalást, a melyen számos tanut hallgattak ki s amely belenyúlt a késő esti órákba. A bizonyítási eljárás után Váry meghozta az ítéletet, melyben bűnösnek mondta ki Sebesy Ferencet egy rendbeli *magánlaksértés és becsületsértés* vétségében s ezért az enyhítő körülmények figyelembevételével *70 korona pénzbüntetésre* ítélte.

Az ítélet jogerős.

Nemcsak a rendőrség!

De ha már megadjuk a rendőrségnek az egyenruhát, akkor a méltányosságban egy lépéssel tovább is megyünk. Ne csak a rendőrtisztviselők kapjanak uniformist, hanem — hadd pukkadjon meg az *Alkotmány* — a város többi tisztviselői is. Reicher Károly, a tiszti főügyész. A peres ügyekben ő képviseli a várost; már most hogy lehessen egy ily némes várost zakkóban, szürke nadrággal képviselni? Különösen az olyan ügyekben, a mikor katonákkal van deiga a városnak, mint például a tüzérka zárnya s a vashid tárgyalásain, egyenesen kívánatos, hogy a város fiskáriusa olyan mezben jelenjen meg, a mely a katonáknál kellő respekussal találkozik.

Ezért megadjuk az egyenruhát a főügyésznek is. Az ő egyenruhája némileg emlékeztet a szárazföldi ellentengernagyokéra; a főügyész ugyanis a városnak, mint vizjogi hatóságnak előadója s ezért kell ettől a ressztortból venni az alapmotívumot. Ilyen uniformissal nyugodtan bízzuk rá a vízvezeték megváltásának nehéz jogi problémáját!

A dicsőségi illeték.

(Jelenetek egy hangversenyen.)

Arad, március 17.

Godowsky Lipót, a világhírű zongoraművész holnap hangversenyt tart Aradon. A városi adóhivatal, melyről különben legnagyobb ellensége sem mondhatja el, hogy a zenei élvezetek iránt különöbben érdekődik, megneszelte a dolgot és a művészre itteni, egyelőre még csak várható jövedelme után 18 korona 80 fillér adót vetett ki. Godowsky azonban értesült az ellene tervezett merényletről s oly ikeresen elvonult lakásáról, hogy az adókövető végzést kézbesítők nem találtak reá. Ezen bevezetés után pedig a sötét jövőbe kiküldött munkatársunk a következő tudósítást küldte be a holnapi Godowsky-hangversenyről:

A művész a „Nem adóunk!” című magyar ábránddal nyitotta meg a hangversenyt. Alig játszhatott azonban annyi ideig, amíg művészi hevében lerugta az egyik pedált, egyszerre két pénzügyőr jelent meg a teremben egyik városi végrehajtó kíséretében. A fiáncok láthatólag igen keveset törődtek a zenével, hanem egy végzést nyújtottak át Müttermüller Józsefnek és pénzt követeltek tőle. Müttermüller rövid tűnődés után a következő elvi kijelentést tette:

— Zeákba, fiánc!

A két pénzügyőr nem engedette felszólításnak, sőt kijelentették, hogy nem fizetés esetén foglalni fognak.

— Kérem, tessék! Foglaljanak — helyet! — udvariaskodott Müttermüller. Bankjeggyel igazán nem szolgálhatok, de ha hangjeggyel beérik, azt adhatok.

A zöld hajtókás legények azonban nem elégedtek meg a hangjeggyel és azt kérdezték, hogy miye van Godowskynak? Arra a válaszra, hogy briliáns technikája, felvették a foglalási jegyző könyvbe a következő tételt:

1 drb. technika, briliánsból 500 kor.

Godowsky mindedig mit sem sejtve ült a helyén; immár sikerült a második pedált is lerugnia és huszonnégy billentyűt szétrepesztente. A közönség óriási kéjjel, va óságos rag-örj-kéjjel hallgatta a játékot, amikor egyszerre rémes gikszer hangzott fel. A fiáncok lefoglalják Godowsky briliáns technikáját, — *Godowsky megszűnt művészenek lenni*. Futamaiban a hangok holt versenyben értek be, sőt keresztetkék egymást.

A hangversenyteremben nagy zavar támadt, különösen, amikor a művész elkövette azt az óriási baklövést, hogy az amoll skála helyett a cvámoll skálát játszotta. Müttermüller réműten szaladgált ide-oda és könyörgött a fiáncoknak, hogy oldják fel a Zar alul a művész briliáns technikáját. A fiáncok azonban kijelentették, hogy a feloldás, — amint azt a legutóbbi politikai események mutatják, — egyedül a pápa joga. A megrémült művész látára magának a végrehajtónak is könyvek lopóztak a szeméibe. A könyveket a jelenvő rendőr letartóztatta.

Vegre is az egyik fiáncnak mentő gondola támadt. Felrevonta Müttermüllert és megkérdezte tőle:

— Nincsen talán más valamije a művésznek, amit lefoglalhatnánk? Akkor lehetne segíteni a dolgon.

Müttermüller hosszaan tépelődött. Már majdnem egészen szét volt tépve mikor az arca úgy felragyogott, hogy a teremben vakító világosság aradt szét. Örömpresve kiáltotta:

— Van neki, van neki, van neki, van!

— Mi? — kérdezte a fiánc.

— Egy tinója! Egy andantinója!

A fiánc erre megsemmisítette az előbbi jegyzőkönyvet s egy újat vett fel, melybe a következő tételt vezet be:

1 darab tinó, neve Andan 120 kor.

A hangverseny ezután zavartalanul folyt tovább. Godewsky annyira visszanyerte képességeit, hogy a hangverseny vége felé már az egész zongora darabokra volt törve. A műélvezet óriási volt. Amint értesülök, a művész holnap új zongorával és új műsorral megismétli hangversenyét.

—Zab.

Kristóffy és a kocsisa.

(Pár a miniszter ellen.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 17.

É-dakes kihallgatás folyt ma le a budapesti VI. kerületi kir. járásbírósa előtt. Sándor Aladár dr. albíró szobájában délelőtt 11 órakor megjelent Kristóffy József belügyminiszter, hogy egy volt kocsisának a keresetére nyilatkozzék. Kristóffynak még szatmármegyei főispán korában volt a kocsisa Szilványi Mihály, akit Pap Kálmán várnagy fogadott fel a számára. Amikor a kocsis kiállt a helyből, állítólag kérte a cselédkönyvét, de nem kapta meg. Erre aztán kártérítés miatt keresetet indított Kristóffy ellen a nagykárolyi járásbírósa előtt azon a címen, hogy a cselédkönyve hijján tizenhárom hónapig nem tudott helyet kapni. A nagykárolyi járásbírósa ennek folytán megkereste a VI. ker. járásbírósa, hogy a keresetre vonatkozólag hallgassa ki Kristóffyt.

Kristóffy már tegnap beállított a bíróhoz, aki fölvilágosította, hogy kissé elcsúszott a dolgot, mert az idézés március 17-ének, s nem 16-ik napjának délelőtti 11 órájára szól. A kihallgatás ma folyt le nagy hallgatóság jelenlétében. A belügyminiszter megérkezése előtt jóval megjelent a járásbírósa épületében a rendőrség, a melynek emberei a kapu előtt és a bíróságon szobájában állottak föl. Pont tizenegy órakor érkezett flakkeren a belügyminiszter, egyenesen fölment a bíróhoz, a kinek szobáját már ismerete tegnapi. Halkan köszönt, letette az asztalra a botját és a kalapját, azután leült az alperesek számára oda készített karosszékre.

— Kezdhetjük már, bíró ur? — kérdezte aztán.

— Egy kis türelmet kérek, — szolt Sándor bíró.

Néhány perccel később a bíróságot belefogott Kristóffy kihallgatásába. A felperes képviselőjében Kovács István dr. ügyvéd jelent meg, aki a miniszterrel szemben az asztal tulsó oldalán foglalt helyet. Miután a bíróságot ismertette a kereset tartalmát, Kristóffy kijelentette, hogy Szilványi Mihály kocsist Pap Kálmán szatmármegyei várnagy fogadta fel a számára. Cselédkönyvet ő sohasem látott, nem vett kézhez.

— Az sem igaz ennél fogva, hogy kegyelmes ur Szilványit azóta több ízben Papp várnagyhoz utasította a könyvéért?

— Valótlán nemcsak azért, mivel az eltelt tizenhárom hónap óta nem is láttam, de levél útján sem fordult hozzám.

— A távozáskor sem kérte a cselédkönyvét?

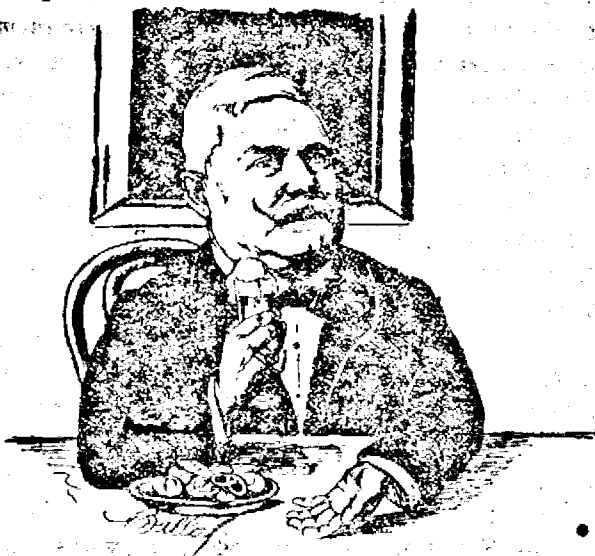
— Nem, s erre tanum a volt inasom, Károly Mátyás. Csak bizonyítványt kért s ezt, ha jól emlékszem, adtam neki. Cselédkönyve tudtommal nem volt.

— De hisz egy cselédnek kell cselédkönyvének lennie!

— Erre nem gondoltam. — szolt a belügyminiszter.

Ezzel véget is ért a kihallgatás. Kristóffy aláírta a jegyzőkönyvet, kezét nyújtott a bírónak, köszönt és távozott.

A Törzsasztalok mellől.

A Sör-asztal.

Ebben a városban mindig nagy volt az árpale szeretete. Föl van jegyezve krónikáinkban, hogy a kincstár egyszer ajándékkal kívánt kedveskedni a városnak, s szabad választást hagyott a családi erdő meg a kincstári sörház között. S eleinte, természetesen a — sörházat választották. Nyilván úgy okoskodtak, hogy a míg a polgároknak sörük van, addig nem lehet nyomorról szó. Most aztán se sörház nincs, se pedig erdő. Pedig, ha az erdő a mienk volna, kevesebb ősz haja lenne az öreg Bund főszámvevőnek, a mikor a költség-előirányzatot rovátkolja.

Az intó példán nem okultunk. Az aranygerezddel ékes Hegyalja tőszomszédságában annyi sört isznak, akár huszonöt bajorországi Rathauskeller-ben. Hiába akarta Avarfy Géza a Hegyalja dalos pacsirtája pénzbüntetése terhe alatt kötelezni a polgárokat, hogy szeszélvezelekre csak a bort használják: a kumisztej ivó hunok korcsivadéka sört élvez, részint korszakban, részint poharakban, részint pedig „vágások”-ban. (A schnittnek ez az átültetése).

Arad állandó sörfogyasztói között a legnevezetesebb az ugynevezett Sör-asztal. Ha meg akarná magát esetleg különböztetni az egyéb asztaltársaságoktól, a melyek szintén a sörfogyasztásra fordítják a tevékenységüket, hát úgy kellene magát neveznie: *Első Aradi Általános Sörasztal*. Eddig a Fehér Kereszt téli kertjében székelt, de most Nagy Lajossal a Központi üveg-bolthajtása alá költözött.

Emberek, akik tizenkét órakor zárják a hivatalt, irodát, boltot, — s csak egy órakor kapják a levelet, ennél az asztalnál töltik ezt az üres órát. Mint a legtöbb asztalnál: itt is politizálnak, s mint minden asztalnál: itt is a legszélsőbb politikai nézetek csapnak össze, de minden baleset nélkül. De a politika mégis másodrendű dolog. A valójában a Sörasztal valamely meg nem jelenő ujság déli kiadása. Szemlét tartanak a reggeli lapok felett. — azután észrevétlenül leadják az újabb részleteket, újabb eseményeket.

Most csak a fejeről szólnunk ennek az asztalnak. ■z Kristóffy János, aki annyira sörre termelt, hogy nálánál külön Gambrinus-modellt sohasem lehetne találni. Ő különben a helyi védszentje a sörözés füszerének: a kiflinek, sósperecnek. Sima lelkű ember, akinek lelkén csak a humor fodra csillog, de az indulatok hulláma sohasem kavarodik. Szeliden türi a legkoaliciósabb nézetet s elnézi a kritikákat, amelyek a kiflik terjedelmének fokozatos csökkenését szólják meg szatirikus modorban. Néha csak annyit mond: — Nem a kifli lett kisebb, fiam, hanem az étvágy nagyobb.

Azelőtt a politikai küzdelmek néha elvonták az asztaltól; a mikor ugyanis erősen

aktiv volt. A Bánffy-féle újpart alakulása idején azt mondták, hogy ő is Bánffyra esküszik s a helyi pártnak lesz a vezére. Ő azonban előrelátóbb volt, Nem ment Bánffy után az ellenzéki politikába, a koalícióba, a szélsőségbe, hanem szépen megvárta, míg Bánffy visszatér. Ha Bánffy történetesen a Sör-asztalhoz jár, Kristóffy ezt előre megmondhatta volna neki!

A vezérőbizottság nem oszlik fel Válasz a kormánynak.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 17.

A minisztertanácsnak tegnapi határozatára, melylyel a vezérőbizottságot föl-oszlatta, ma adta meg a választ a vezérőbizottság teljes ülése. Egyhangú határozattal kimondták, hogy a feloszlátás tényét jogtalannak, indokolását valótlannak, elrendelését pedig az egyéni szabadság megsértésének tartják és ezért a feloszlátás dacára folytatni fogják működésüket. A bizottság nyilatkozatában pontról-pontra cáfolgatja a kormány állításait, amelyeket rosszakaratu ráfogásoknak mond és amelyekkel a kormány csak szépitgetni akarja önkényes intézkedését.

A feloszlátott vezérőbizottság.

A szövetkezett ellenzék feloszlátott vezérőbizottsága — a kormányhatározat dacára — *üléseket fog tartani és határozatait publikálni fogja.*

A haladó pártkörben tegnap este a vezérőbizottság feloszlátásáról beszélgetve egyöntetűen úgy vélekedtek, hogy ha a vezérőbizottság ezentúl is nyilatkozni fog, ezt majd csak magánegyének nyilatkozatának lehet tekinteni és egyáltalán nem lesz hivatalos színezete, még kevésbbé valamelyes hatása a feloszlátott vezérőbizottsági nyilatkozatoknak.

Viszont ezzel szemben a feloszlátott vezérőbizottság tagjai ezt az egész feloszlátást csak félvállról veszik. Jelesen az az álláspontjuk, hogy a szövetkezett ellenzék vezérőbizottsága nem levén valamilyen alapszabályok alapján működő testület, hanem csak a pártok bizalmi férfiainak tanácsa, akkor és ott ül össze, amikor és ahol egészen tetszik neki. *Ezt megakadályozni semmiféle karhatalommal nem lehet.* Ami most már a vezérőbizottság határozatait illeti, ezeket a jövőben is éppen úgy fogják publikálni, mint eddig. Az ellenzéki vezérek remélik, hogy azoknak a jövőben is meg lesz a hatásuk. Mert — mondják — minden határozatnak, illetve utbaigazításnak annyi hatása van, amennyi tekintélyt és erkölcsi tartalmat az illető testület neki kölcsönözni tud.

Kossuth a vezérőbizottság föl-oszlátásáról.

Kossuth Ferenc ma a következőképp nyilatkozott a vezérőbizottság föl-oszlátásáról:

— Az alkotmány *tényleg* föl van függesztve, de *jogilag* nincs. Maga a király kijelentette az országgyűlést föl-oszlátó kéziratban, hogy új országgyűlést fog összehívni. Ott, ahol országgyűlés összehívásáról egyáltalán szó lehet, ott politikai pártok létezését megcáfolni nem lehetséges. Ahol politikai pártok vannak, ott a pártoknak vannak, voltak és lesznek vezérek, akikben a pártok biznak és kiknek tanácsát és irányítását követik. E

férfiaknak van joguk véleményüket elmondani és a vezérő-bizottság nem más, mint elnevezés, amely alatt a közügyek fölött tanácskozó és polgári jogukat szabadon gyakorló férfiak gyülekezete szerepel a közfelfogásban, de amelyhez semmi alakulási alapszabály, vagyonkezelési vagy más helyben hagyható szabályok vagy formások nem fűződnek. Még meghatározott összejöveteli helye vagy pecsétje vagy bármely más, külsőleg észrevehető jele nincs, tehát *nemcsak jogilag, de tényleg sem lehet feloszlatni.*

Magukat az egyéneket kellene föl-oszlatni és nem létezővé tenni vagy más-képen szupremálni, de ez sem semmisítené meg azt a bizalmat, amelylyel a nemzet közvéleménye feléjük fordul. Míg polgári jogok egyáltalán léteznek, addig a polgárok a közügyek fölött véleményüket is mondhatják. Az teljesen közömbös, hogy e véleményüket, mint egyének vagy mint bizottsági tagok mondják el. Azoknak, akiktől a nemzet irányítást és véle-ményt vár, nemcsak joguk, hanem kötelességük is elmondani véleményüket, *amit eszentul is meg fognak tenni.*

Ami pedig azt a vádat illeti, hogy a vezérő-bizottság izgat, ez olyan képtelenség, hogy erre válaszolni sem érdemes. Mindenki tudja, hogy a nemzet jogainak a törvények keretén belül való méltóság-teljes megvédése a vezérő-bizottság ér-deme. Egész Európa kinevetné azt, aki például rán egyénileg is alkalmazná ezt a vádat.

A vezérő-bizottság együtt marad.

Ma délelőtt fél 11 órakor *Apponyi* Albert gróf felkereste *Kossuth* Ferencet és hosszasan értekezett vele a vezérő-bizottság föl-oszlatásáról és a tennivalókról. Abban állapodtak meg, hogy ebben a kérdésben az egész vezérő-bizottság *egyöntetűen* jár el és álláspontját nyilatkozatban fejezi ki. E végből szükségessé vált, hogy a vezérő-bizottság még ma összeüljön.

Apponyi a *Kossuth*al való beható értekezés után *Andrássy* Gyula grófhoz hajtatott és közölte vele a *Kossuth*al való tanácskozás eredményét. *Andrássy*, majd *Zichy* Aladár gróf is hozzájárult a megállapodásokhoz és ily értelemben intézkedtek is.

A vezérő bizottság ma este hat órakor *Andrássy* Gyula gróf elnöklete alatt értekezletet tartott. A jegyzőkönyvet *Barabás* Béla vezette. Az értekezletről a következő hivatalos közlést adták ki:

A vezérő-bizottság mai ülésén a betegsége által még mindig akadályozott *Kossuth* Ferenc helyett elnököl *Andrássy* Gyula gróf fölolvasta a minisztertanács azon rendeletét, mely a vezérő-bizottságot föl-oszlatja és annak további működését betiltja és melyet tudomás és mihez-tartás végett a vezérő-bizottság elnökével közöltek.

A bizottság erre vonatkozólag a következő egyhangú határozatot hozta:

Féjerváry Géza báró közölte *Kossuth* Ferencel, hogy a minisztertanács a vezérő-bizottságot föl-oszlatja és további működését betiltotta.

A kormány a valótlanosságok egész sorozatával indokolta ezen elhatározását. Valótlan, hogy a vezérő-bizottság oly jogokat és hatáskört ragadott magához, amelyek csak a végrehajtó hatalmat illetik meg s hogy túlépte azon határokat, amelyeken belül a politikai pártok szervezkedése jogosult. Valótlan a mi-

nisztertanács azon állítása, hogy a vezérő-bizottság a kormánynak a közrend és az állami tekintély helyreállítására irányuló törvényes intézkedéseivel szemben tetteles ellenállásra is izgatott. A vezérő-bizottság a közrend és az állami tekintély fentartását mindig elsőrangú nemzeti érdeknek tekintette s a törvényes intézkedések ellen sohasem fordult. Kizárólag a kormány törvénytelen eljárása ellen emelte föl tiltakozó szavát anélkül azonban, hogy még ezekben is tetteles ellenállásra izgatott volna.

A minisztertanács határozatának minden fölhozott indoka valótlan, maga a *határozat pedig a jogtalan zsarnoki önkényuralom ténye.* A vezérő-bizottság nem alapszabályokkal bíró egyesület vagy társulat, nem hatóság, nem is népgyűlés, hanem a politikai pártoknak olyan szerve, amely a kormány engedélyétől független, melyet a kormánynak nincs joga föl-oszlatni. Az alkotmányos élet következménye az, hogy politikai pártok vannak, ezeknek jogában áll bizalmi férfiakra bízni a vezetést, egymással szövetségre lépni és a szövetség irányítását szintén bizalmi férfiakra ráruházni. Ezen jogok gyakorlata nem történik miniszteri felügyelet mellett. Az ilyen pártvezetők sulya és hatalma kizárólag erkölcsi alapokon nyugszik és a bizalom szabad kifolyása, azt a minisztertanács sem még nem alakíthatja, sem meg nem szüntetheti.

Ha a bizottság törvénybe ütköző cselekményeket követ el, ám *vitessék ügye a bíróság elé*, de a kormánynak nincs joga megtiltani, hogy néhány ember politikai kérdések megbeszélése végett összeüljön, nincs joga megtiltani, hogy ez a pár ember politikai nézetét nyilvánosságra hozza és nincs joga megtiltani, hogy bizonyos pártok ezen néhány ember véleményének jelentőséget tulajdonítsanak és hogy a nemzet többsége azt elfogadja.

Mindez fájhat a kormánynak és rá nézve lehet megalázó, hogy a hatalomnál és hivatalnál nagyobb erőt ad az erkölcsi suly, melylyel a vezérő-bizottság rendelkezik, de ezzel szemben csak egy eszköze van: az, hogy a kormány maga is megfelelő erkölcsi tökérsre tegyen szert.

A vezérő-bizottság a kormánynak valótlan indokok alapján kibocsátott jogtalan parancsát nem veheti tekintetbe. Ha megna-jolva a kormány ezen intézkedése előtt, *föladná az egyén szabadságát*, minden szabadság legszentebbikét és elismerné, hogy a kormánynak jogában áll megállapítani, kiben ne bízzék valamely politikai párt, kivel érintkezzenek szabad állampolgárok, kivel folytassanak politikai tanácskozásokat és kinyilvánítsák-e együttesen véleményüket.

Ha a vezérő-bizottság meghajlanék a kormány intézkedése előtt, hűtlenné lenne kötelességéhez is. A vezérő-bizottság a pártoktól azt az utasítást kapta, hogy ő irányítsa e pártoknak közös politikáját és a *bizottság személynének eszentul is eleget fog tenni*, hivatásának a törvény korlátain belül meg fog felelni és jogtalan zaklatás nem fogja visszariasztani kötelessége teljesítésétől.

Károlyi és a választójog.

Károlyi István gróf Nagy-Károlyban március 15-én mondott ünnepi beszédében választói előtt kijelentette, hogy az általános választói jog megadását még a magyarul írni, olvasni tudás föltételéhez kötve sem látja időszerűnek, de azért még sem ellenzi.

A függetlenségi pártban ma sokat beszéltek *Károlyi* Istvánnak az általános

választói jogról tett eme nyilatkozatáról. A párt radikális elemei azon az állásponton vannak, hogy nem szabad tűrni, hogy a pártnak bármelyik tagja az általános választói jog ellen nyilatkozzék, *ha pedig ezt megtenni merné, lépjen ki a pártból.*

A debreceni királybiztos installációja.

Debrecenből sürgönyzik: Hajdúvármegye ma tartotta *Veszprémy* alispán-helyettes elnök-lésével rendkívüli közgyűlést. *Veszprémy* pontban 10 órakor nyitotta meg a közgyűlést, melyen valamennyi tisztviselő megjelent. Az alispán-helyettes üdvözlőlvén a megjelenteket, bejelenti, hogy a közgyűlést a király iránti *köszönetből hívta össze.* Az ülés megnyitása után *Rásó* István főispáni titkár a mellékterembe vonult, ahonnan kíséretében díszmagyarban a terembe lépett *Naszády* Iván királyi biztos, aki elfoglalván az elnöki széket, feltett főveggel, ülve jelezte a közgyűlés célját, majd felolvasa az öt kinevező okmányt. Végül kérte az ülés jegyzőkönyvének hitelesítését. A felolvasás alatt sokan ülve maradtak. *Balthasar* Dezső lelkész, amikor a királyi biztos feltette fővegét, ő is felvette kalapját. A királyi biztos távozása után az alispán vette át az elnöklést, mire *Balthasar* lelkész általános helyeslés közepette óvást emelt a királyi biztos távozása ellen, kérte ezt jegyzőkönyvbe venni, amit egyhangulag elfogadtak.

A királyi biztos délelőtt tizenegy órakor indult a megyeházáról a városházára, titkára és *Vaday* László helyettes-főkapitány kíséretében. *Kocsija* mellett egy század huszár lovagolt. *Naszády* a polgármesteri helyiségbe sietett. A tisztviselők, *Kovács* József polgármester kivételével, a közgyűlési teremben várták a királyi bizost, de a törvényhatósági bizottsági tagok közül *senki sem jelent meg.* *Naszády* féltizenkettőkor foglalta el az elnöki széket és felolvasatván a kinevezését tartalmazó királyi kéziratot, bezárta az ülést. A királyi kéziratot irattárba helyezték. Rendzavarás nem történt.

Kilépés az újpártból.

Kolozsvárról táviratozzák: *Pisztory* Mór dr. nyugalmazott egyetemi tanár, Kolozsvár városának volt országgyűlési képviselője ma levelet intézett *Bánffy* Dezső báróhoz, melyben bejelenti, hogy az újpártból kilép.

Elmozdított alispán.

Marosvásárhelyről táviratozzák: *Vozáry* János királyi biztos magához hívatta *Erdődy* Sándor főjegyzőt és utasította, hogy vegye át *Farkas* Albert elmozdított alispán állását. *Vozáry* kijelentette, hogy célja nem más, mint a megyei tisztikar és a belügyi kormány közötti elmentések elsimítása és ebben számít a megyei tisztviselők közreműködésére is. *Bárdossy* Jenő miniszteri osztálytanácsos ezután *Baksay* Endre városi alkapitány és huszonöt csendőr kíséretében megjelent *Farkas* Albert elmozdított alispánnál, aki csak a karátalomnak engedve hagyta el hivatalát.

Uj városrész az Óvár-téren.

(Öt kétfeloldatos ház.)

— Az *Arad* Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 17.

Az új hid felépítése és az Óvártérnek szabályozása előreláthatólag Arad rohamos fejlődését fogja maga után vonni. Pár éven belül kilátásunk van arra, hogy modern házakkal beépített új városrészek keletkeznek. Az építkezés mostani pangásának érthető okait találjuk, egyrészt a rossz gazdasági helyzetben, amely Aradon különösen érezteti hatását, másrészt a város egyes részeinek a közel jövőben leendő szabályozásában. Addig ugyanis senk-

sem hajlandó pénzét építkezésbe fektetni, amíg a város szabályozási tervel nem lesznek végrehajtva. Az építkezés célszerűségének és jövedelmezőségének szempontjából ugyanis elsőrangú kérdés, hogy a város mely részein történjenek az építkezések.

Steiner József aradi műépítész, mint értesülünk, nagyobb szabású építkezési tervekkel foglalkozik, amelyeknek egy részét már az új hid felépítési munkálatainak megkezdésével egyidejűleg szándékozik végrehajtani, — tervel nagyobb részének kivételét pedig az Ovártér szabályozási munkálatainak befejezése után fogja nyélbe ütni.

Steiner József már régebben foglalkozik építési tervvel és e célból két év előtt megvette *Marek Samutól és Szende Tivadartól* a Bocskó-utcában lévő *cirkusz területet*. Steiner e területet öt részre osztva, *öt két emeletes bérpalotát szándékozik itt emelni*. Az egyik palotának felépítését a műépítész a hid felépítésével egyidejűleg fogja elvégezni, a többi bérpalotát pedig az Ovártér szabályozási munkálatai után építi meg.

Steiner építkezési tervéről már értesítette a várost, kérvén egyúttal az építkezési engedély megadását is. A kérvény jelenleg az építkezési bizottságnál van, amely pártolólág terjeszti azt a tanácshoz. A tanács jövő heti ülésén tárgyalja a kérvényt.

HIREK.

Piros, fehér, zöld.

Arad, március 17.

Tisztelt Pumpika!

On igen jó honleány. On piros-fehér-zöld kokárdát visel a keblén és piros-fehér-zöld pántlikát a hajában. Az ön papája is igen jó honfiu, mert piros-fehér-zöld zászlót tűzött ki a házára tegnapelőtt. A Pista, a maga öcsöce is igen jó hazafi, mert piros-fehér-zöld tollas Kossuth kokárda díszíti a mellényét. Mindez igen derék és tiszteletreméltó dolog, Pumpika és én bizony isten magam is úgy tennék, ha valami vissza nem tartana.

Pumpika, elbiheti, hogy nekem is feldobog a szívem, ha a Kossuth-nótát hallom és én is örülök, hogy magyarnak születtem. Hanem piros-fehér-zöld kokárdát nem veszek, nemzeti-szín lobogót nem tűzök az ablakomba. Igaz, hogy hazaárulónak neveznek s azt mondják, hogy nincs bennem magyar érzés. Pedig elbiheti, hogy van. De nem kiabálok, mert a kiabálással hazát mentő kapitóliumi ludak, (Lásd Pór Antai, Róma története) hiába, nekem nem imponálnak. És bár viselnék én is nemzeti-szín holmit, de nem tehetem.

Pumpika — hiszi vagy nem — de a maga kokárdája, meg a Pista kokárdája, meg a papa zászlója, meg a maga szalagja mind ott készült, ahol a magyart ma is Kossuth-kutyának nevezik. Odaát, a Lajtán tul, ahol szeretik a magyar pénzt, de gyűlölik a magyart. Ahol fekete-sárgán érez minden ember, de ha pénzt szerezhethet vele, akkor piros-fehér-zölden mosolyog ránk és miközben a maga kokárdájáért zsebrerakja a hat krajcárt, borzasztóan örül a maga honleányságának.

Lásna, Pumpika, én nem a ha-

samból beszélek. Kérje el a kereskedőtől a számlát, amelyiket kifizetett a piros-fehér-zöld szalagokért és kokárdákért. Meglátja, hogy ékes német nyelven beszél és Ausztriából jött. Ha nem: akkor már másod kézből való, de az eredete ott van, a császárváros körül.

Hát én vagyok olyan hazaáruló, hogy ilyen holmit még akkor se veszek, ha piros-fehér-zöld. Inkább járok szürkén és ha nem is mutatom, de érzem a magyarságomat. Rajtam nem nyer az osztrák, de nem is nevet. Pumpika, ha én magának volnék, én ugy tennék, mint én. Vagy, ha vennék is kokárdát, előbb utána járnék, hogy honnan való? Ezer üzlet közül egyben talán akad magyar gyártmány is.

Ha azonban már megvan a szalag és a kokárda: viseljük egészséggel. A zászlót tűzzék ki ezután is. De mondja, Pumpika! Ha maga olyan jó honleány, miért hívják magát Pumpikának? Szavamra: a Panni név, a maga igazi neve szebb. Vagy talán azért nem viseli, mert magyar gyártmány?

A maga igaz barátja:
a hazaáruló.

Kinek van igaza?

— Felhő Rózsai körül. —

Egyik szegedi lapból mi is átvettünk tegnap egy cikket, amely arról szolt, hogy *Felhő Rózsai* miatt két diák amerikai párbajt vivot és a diákok egyike öngyilkossági kísérletet követett el. Az említett forrás ma is fenntartja a közlést, viszont egy másik szegedi lap nagyon kategorikusan lecáfolja a primadonna reklám izű hírt. Így ír a két ujság:

Az egyik:

— *A szerelmes diák.* Megirtuk, hogy egy szegedi középiskolai tanuló öngyilkossági kísérletet követett el. Levelet irt a azt mondja bennük, hogy amerikai párbaj áldozata; szerelmes egy színésznőbe, *Felhő Rózsiba*, s mert a művésznőt előtte megsértették, amerikai párbajban szállt érte sikra. A romantikus históriának komo yabb következése nem lesz, mert a fiu, aki főberpisztolytal melibe lötte magát, csak jelentéktelen sérülést szenvedett. Ugy értesülünk azonban, hogy a kiállott izgalmak ném leg súlyosították a diák állapotát. Lehet, hogy gyógyulása épp e miatt hosszabb időt fog igénybe venni.

A másik:

— *Amerikai párbaj a képzeletben.* A kis tréfás hashírből egy szó sem igaz: legfőlebb alkalmas a dolog egy csomó szülő megrémítésére. A rendőrség mit sem tud a romantikus esetről és így a képzeletben megtörtént cselekmény valósága nagyon bizonytalan. Legfőlebb anyi igaz a dologból, hogy *Felhő Rózsai*nak bizonyára vannak husz éven aluli rajongói, akiknek azonban nem az amerikai párbajon és a lövésen, de a tanuláson kell, hogy járjon az eszük. Különben ez a hír is jó népszerűsítéssel eszköz a primadonna számára, aki körül újabb, meg újabb rémregényeket szó az ujságírói képzelet.

Kinek van igaza? Mi nem ítélkezünk. Az aradi közönség ismeri *Felhő Rózsai*t. Döntse el ki ki magának.

— *A szerb vámháboru megszűnt.* *Belgrad*-ból sürgönyzik: A szerb külügyminiszter tegnap *Vuics* bécsi követől a következő táviratot kapta: „Megegyezés az ismert alapon létre jött. A represszáliák

mind a két részen megszűnnek. A határ megnyitását hétfőre kilátásba helyeztek. A kereskedelmi szerződés megkötésére a tárgyalások hétfőn kezdődnek.“

— *Főispán helyett királyi biztos.* A hivatalos lap közli, hogy a király *Tallán Gyulát*, Somogy megye főispánját ezen állásától saját kérelmére felmentette s neki a Lipót-rend lovagkeresztjét adományozta. Ugyanakkor közli a hivatalos lap azt is, hogy a király *Szuljovszky Dezső* volt országgyűlési képviselőt Somogy- és Zala vármegyékbe teljes hatalmu királyi biztosá nevezte ki.

— *Umberto király szobra.* *Rómá*-ból sürgönyzik: *Viktor Emánuel* király kíséretével Veronába utazott, ahol holnap lepezik le *Umberto* király szobrát.

— *Vészi József miniszteri tanácsos.* A hivatalos lap mai száma közli:

„O császári és apostoli király felsége, a n. kir. miniszterelnök előterjesztésére, *Vészi József* tiszteletbeli miniszteri tanácsost, a miniszterelnökséghez számfeletti minőségben, valóságos miniszteri tanácsossá legkegyelmesebben árnevezni méltóztatott.“

Vészi József tudvalevőleg az ősz óta a miniszterelnökségi sajtóiroda főnöke, s amide *Tarkovich József* államtitkár nyugalomba vult, ő vezető a minisztertanács jezyékönyvtés.

— *Orosz nagykövetség Tokióban.* A *pétervári* távirati ügynökség jelenti: A *Daily Telegraph* nak az a tokiói távirata, a mely azt a hírt közli, hogy az orosz cár kívánsága folytán az Oroszország és Japán között lévő barátság megerősítése végett egy nagyherceg vezetésével tábornokokból, tengernagyokból és más méltóságokból álló küldöttség megy Japánba, bizonytalan és valószínűleg Oroszországnak abból az elhatározásából veszi eredetét, hogy tokiói képviselőtét *nagykövetséggé változtatja át*.

— *Ügyvédi kamara a lapok elkobzása ellen.* *Budapestről* táviratozzák: *Bakonyi Kálmán* vizsgálóbírónak a mai lapokban közzétett nyilatkozatára a budapesti ügyvédi kamara választmánya átiratot intézett *Zsitvay Leó* törvényszéki elnökhöz, melyben kijelenti, hogy nem szándékozik a vizsgálóbírónak az ügyvédi kar elleni támadásaira válaszolni és nem kívánja azoknak megtorlását sem. A választmány közölte továbbá a törvényszéki elnökkel, hogy a kamara évi jelentésében aggódó törekvéssel kereste a módot, amely a lapok lefoglalását a sajtószabadság igényeivel kevésbé ellentétessé, elrendelését kevésbé egyoldaluvá, foganatosítását kevésbé ártalmassá tegye.

— *Godowsky Lipótnak, a zongorajáték nagy-mesterének egyetlen hangversenye* ma vasárnap délután 5 órakor lesz a Fehér Kereszt szálló nagytermében.

A hangverseny műsorra: *Beethoven*: 82 változat c-moll, Rondo 129 mű G-dur. *Rameau*: (1683—1764) *Tambura. Dandrien*: (1684—1740) *Le Caquet* (Capriccio). *Loeilly*: (1660—1728) *Gigue Schumann*: Symphonikus tanulmányok. *Chopin*: 8. Präludium. 8. Tanulmány (kivánságra). Impromptu fis dur. Polonaise fis moll 44. mű. *Henselt*: Bölcsődal. *Blumenfeld*: Tanulmány (balkézre egyedül). *Liszt*: Manók tánca. *Campanella. Schulz-Euler*: Arabeskek „A szép kék Dunán“ című keringő fellett. Átdolgozta: *Godowsky Lipót*.

— *Orth József temetése.* *Orth József* tiszteletbeli kanonok, ujszentanna esperes-plébánost ma délelőtt temették el az egész község lakosságának nagy részvéte mellett. A gyászszertartás fél kilenckor kezdődött, amikor *Orth József* holttestét lakásán beszentelték. Azután átszállították a római katolikus templomba, ahol *Kramp János* dr. főesperes, pápai kamarás tizenöt pap segédletével gyászistentiszteletet tartott az elhunyt lelkiüdvéért. A gyászbeszéde: *Ólajos József* kisoroszi plébános tartotta

méltatván az elhunytak az egyház körül érdemelt. Erre újból beszentelték a halottat és a temetőben átadták az anyaföldnek.

— **Közgyűlés az ipartestületben.** Az aradi ipartestület múlt vasárnapról elhalasztott közgyűlése holnap, vasárnap délután három órakor lesz.

— **A nagy bányakatasztrófa.** Berlinből sürgönyzik: *Herneből*, Westfáliából e hó 16-iki kelttel jelentik: *Meyer* igazgató a Hyberniától ma este *Vex* főbányamesterrel ismét Curriéresbe utazik. Az összes holttestek felhozatala a bányából és eltakarítása legalább *három hetet* fog igénybe venni. A mentőket ez idő szerint nem annyira a robbanások, mint inkább a holttestekből kiáradó rossz szag, mérges gázok fenyegetik. A német bányászokat a hullapestis ellen kaucsukkeztyűkkel és más védőeszközökkel szerelik fel. A kár nagyságát nem lehet megállapítani mindaddig, míg az összes tárnákat meg nem nyitják.

Párisból sürgönyzik: A párisi község tanács több tagja megkérte a párisi rendőrprefektust, hogy a német mentők által a courriéresi bányákban alkalmazott készülékeket a párisi tűzoltók-nál alkalmazzák és a készülékek tanulmányozására küldjenek ki tűzoltókat Westfáliába.

— **Az „Aradi vértanúk” képe a Szépművészeti Múzeumban.** *Thorma* János, a kitűnő festőművész az *Aradi vértanúk* című, nálunk is ismert nagy történelmi festményét a Szépművészeti Múzeumnak ajándékozta. Ez a kép megrendítő hűséggel örökíti meg azt a drámát, mely 1849. okt. 6-án az aradi vésztőhelyen játszódott le. A kép úgy a fővárosban, mint több vidéki városban közszemlére volt téve, most pedig látható lesz a műcsarnok tavaszi kiállításán. E tárlat berekesztése után a képet a Szépművészeti Múzeumban helyezik el.

— **Házasság.** *Fischer* Dzsó battonyal tekintélyes kereskedő holnap délután tartja esküvőjét a battonyai izr. templomban *Kohn* Aranka kisasszonnyal, özv. *Kohn* Fülöp né urnó bájos leányával.

— **Az egyetemi keresztmozgalom.** Fővárosi tudósítónk sürgönyzi: Az egyetemi keresztmozgalom megindításának mai évfordulóján az egyetemi polgárok háromszázas bizottsága nevében *Alleram* Gyula, *Freyler* József és *Kapuy* Miksa tagokból álló küldöttség tisztelgett *Láng* Lajos egyetemi rektornál. A küldöttség szónoka, *Alleram* Gyula beszéd kíséretében emlékiratot nyújtott át a rektornak a háromszázas bizottság névalíráásával. Az ifjuság az egyetemi tanács múlt évi határozatának *mielőbbi végrehajtását* kéri. A rektor válaszában kijelentette, hogy az egyetemi tanács határozata alapján a kérést kedvezően fogja elintézni.

— **Rontay Boriska — az országos szépségverseny győztese.** Az Országos szépségverseny eredményeit közli a *Színház és Élet* e heti száma. A verseny győztesei a következő színésznők: *Liget* Juliska (Nemzeti Színház), *Szojér* Ilonka (M. kir. Operaház), *Petrás* Sári (Népszínház), *Medgyaszay* Vilma (Királyszínház), *Kornai* Berta (Magyar Színház), *Varsányi* Irén (Vigszínház), *Moly* Margit (Győr), *Fáy* Flóra (Kassa), *Lendvay* Mici (Pozsony), *Felhő* Rózsi és *Aldor* Juliska (Szeged), *Z. Singhoffer* Vilma (Debrecen), *Feledi* Boriska (Sopron), *Károlyi* Lema (Pécs), *Solti* Vilma (Szabadka), *Haller* Irma (Temesvár), *Margó* Zelma (Székesfehérvár), *Sárosy* Paula (Temesvár), *Csik* Irén (Miskolc), *Parlagi* Kornélia (Kecskemét), *Gerlaci* Hermin

(Nagyvárad), *Rontay Boriska* (Arad). A lap e huszonekét művész arcképét is közli.

— **A magyar mérnökök.** *Budapest*-ről jelentik: Előkelő műszaki körökben hathatós mozgalom indult meg azért, hogy a szakminiszteriumok felkéressenek a magyar mérnöki kar támogatására azért, hogy a — különösen állami támogatás mellett — alakuló iparvállalatok magyar mérnök, vegyész stb. alkalmazására szoríttassanak. Ha pedig olyan műszaki munkáról lenne szó, amelyhez kellő gyakorlati bíró magyar technikus nem kapható, akkor az illető vállalat köteleztessék arra, hogy a külföldi szakember mellé — a gyakorlat elsajátíthatására — magyar mérnök állíttassék, aki aztán az elsajátított teendőket elvégezheti. — Nagyon helyes és üdvös ez a mozgalom, amelynek sikerét előmozdítani hazafias kötelesség.

— **A párbajellenesek.** A *Győri Hírlap* a következő párbaj hírt közli:

„Ma délután két fiatalember súlyos föltételek mellett pisztolypárbajt vívott. A segédek egyike *Peri* Gyula dr., a párbajellenes liga győri fiókjának vezető embere volt.”

— **Váltóhamisító jogász.** *Budapest*-ről jelentik: *Grossmann* József joghallgatót, aki éppen tegnap állott a büntetőbíróóság előtt *kilenc rendbeli váltóhamisításért*, a vallás- és közoktatási miniszter ma az összes magyar főiskolákról egyszersmindenkorra kizárta. A kizárás az egyetemi tanács, mint fegyelmi hatóság által hozott fegyelmi ítélet kapcsán történt, amely a 22 éves joghallgatóra rábizonyította az index hamisítást.

— **A vérszomjas Luxemburg.** A belga sajtó mostanában, hogy *Luxemburg* nagyhercegség fegyverkezik, maró gunynyal ír e mozgalomról. Azt írja, hogy a lovasságot szaporította „egy lóval.” Aztán ágyut is vásárolt *Kruppnál*. A határra mind a 120 katona kivonult az ágyu fogadására, Diadalmenetben kísérték haza, de két nap múlva visszaküldték az ágyut *Kruppnak* a következő levél kíséretében:

Tisztelt Krupp ur!

Kegyeskedjék visszavenni az ágyut! Mi nem gondoltuk, hogy olyan messzire viszi. Híába akartuk összeszedni a kilőtt golyókat, azok idegen országokba röptek át. Fogadja stb. *Luxemburg nagyhercegség kormánya.*

— **A jövő állama.** *Wells*, az álmodozó angol ismét egy utópiával lepte meg a világot. *Kilátások* címmel megjelent legújabb röpiratában a jövő államát rajzolta elént, természetesen az ő hiperneurasténias agyvelejének tulcsapongó fantáziája szerint. *Wells* szerint a tőkepénzesek megunva a mostani nyomoruságos állapotokat, amelyekben a proletároknak oly nagy szerep jut velük szemben s az ő életüket annyiszor megkeserítik, összefogva létrehozzák az ugynevezett „tőke államot”, amelyben a gépek fognak pótolni minden elképzelhető emberi munkát, még hozzá e y tökéletes módon, ahogyan azt eddig az emberi erő minden ügyessége mellett sem végezhette. Gépeket állítanak elő, amely korom gőz, olaj s minden egyéb piszok nélkül működnek, vízvezetékkeket, amelyek önműködőleg fojadják az ablakot tisztítani, padlót felmosni s.b. Sajátságos ujszerkezetű házakat fognak építeni, melyek a lakóknak minden elképzelhető kényelmét nyújtanak. Az asszonyok persze rendkívül meg fognak örülni, ha nem lesz többé szobaleányra és cse édre szükségük, mert mindent, apró és nagyobb házimunkát gépek fognak végezni. Gépek, amelyeknek nem kell kimenő s amelyek nem tartanak katonaszeretót a konyhában. Így aztán két-tós étel megtakarítással is járna a géptartás. Egyéb

ként a szociáldemokraták is várják a jövő államát, éppen a tőkésék által megvalósítva, hogy az ő soruk is fellendüljön s a bérzsora és munkásnyomor megszűnjék. Csakhogy a *Wells* állama éppen nem törekszik erre az ideális célra. A tőkésék államában két osztály lesz: a tőkepénzesek és a technikusok, akik az előbbieken kényelmére minden elképzelhető segédeszköz előállítását fogják tervezni. A többi még létező népség csak nyomorult pária, amely oly mértékben fog pusztulni, amint az előálló tökéletesnél-tökéletesebb gépek fölöslegessé teszik őket. Szerencsére azonban egyelőre nincs rá „kilátás”, hogy *Wells* urnak merész álma nyugtalanságba ejtse a világot.

— **Kémkedő asszony.** *Toulon* ban egy *Jeanne Renée* nevű félvilági hölgyet elfogtak, mert az a víz alatt járó hajók terveit szerette volna valamelyik idegen hatalmasságnak megszerezni. A kémkedő hölgy levelet írt egy fiatal tengerészti barátjához, a levél azonban a rendőrség kezébe került. A levélben a szükséges tervekről volt szó s ez alapon *Jeanne Renée*t letartóztatták. A ravasz szép leány egy napot töltött *Toulon*ban s éppen a szülőföldjére, *Montpellier*be akart utazni, amikor a rendőrség emberei meglepték szállóbeli szobájában. Ott még két idegen urat is taltak: *Xavier Sagiert*, aki levelezőlapárusnak és *Albert Brettit*, aki artistának vallotta magát. A nyomozás megállapította több levélből, hogy *Jeanne Renée* már több ízben próbált kémkedni. Azt a levelet, mely a rendőrség kezébe került, *Jeanne Renée* vagy polgári nevén *Jeanne Bourgues*, a flotta-műhely egyik ifjú elsőosztályu mechanikusához *Julien*-hez intézte. A levélben csak ennyi volt írva:

„Hozd el azokat a terveket, amelyeket ígértél. A pénzt azonnal átveheted.”

*Julien*t is azonnal letartóztatták. Vallomásaiban elmondta, hogy *Jeanne Renée*vel egy ópiumbarlangban ismerkedett meg. A leány meghívta a maga lakására, ahol a vendégek szintén ópiumot szívtak és éteri fogyasztottak. Ott *Jeanne Renée* elbeszélte, hogy a kémkedésből él és szép haszna van belőle, s felszólította, hogy ő is csatlakozzék hozzája. A tengerajattjárók terveit kérte tőle. *Julien* azt mondta, hogy ő csak színleg egyezett bele a dologba s hogy bizonyítéka legyen a leány ellen, arra kérte őt, írjon neki levelet, amelyben a terveket kéri. Ez a levél került aztán a rendőrség kezébe. *Xavier Sagiert*, akiről kiderült, hogy amerikai alattvaló és karrikatura-rajzoló és *Albert Brettit*, aki tulajdonképpen tornász, szabadon bocsátották, mert bizonyított, hogy az egész ügyhöz semmi közük sincsen.

— **Kikapós állatorvos.** Ily című tegnap megjelent cikkünkre vonatkozólag *Korma* László battonyai állatorvos annak közlésére kért bennünket, hogy őt *Antal* Mihály orvul támadta meg s hogy az ezügyben hozott ítélet ellen, — amely *Antal*t a súlyos testi sértés vádjá alul felmentette, — úgy ő, mint az ügyész felelőzettel állt.

— **Az öngyilkos huszár temetése.** *Leskó* Józsefet, az aradi 12. huszárezred ötödik századának öngyilkossá lett közlegényét ma délután három órakor temették el a várbeli csapatkórház halottas házából. A halottas menetet több tiszt, a 33 ik gyalogezred zenekara és egy szakasz huszár kísérte ki a katonai temetőbe.

— **A zimándujfalui polgári olvasóköri alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.**

NIGA JÁNOS
műépítész irodája
ARAD, JÓZSEF FŐHERCEG-UT 1. SZ.
(a városkaszal szemben.)

Befogad a magas építés körébe tartozó és mindennemű
Irodai munkálatot,
um. tervek, tervezetek, költségjegyzékek elkészítését, művezetést, elszámolást, felülvizsgálat végzését.

Építészeti és mérnöki ügyekben felvilágosítással szolgál.
Vázlatterveket
díjmentesen küld.

— **Munkások vasárnapja.** Az Aradi Nemzeti Szövetség munkásképző intézménye vasárnap, március hó 18-án délután négy órakor a Weitzer János-utcai polgári iskolában nyilvános szó-rakoztató és szakelőadást tart az aradi iparosifjak önképző egyesületének közreműködésével. Műsor: 1. Megnyitó ének: Előadja az aradi iparosifjak egyesületének dalkara. (Zinner Viktor kar-nagy.) 2. Talpra magyar! Szavalja Szellas Pál. 3. Szakelőadás: 1848. március 15-ének jelentősége. Tartja Kovács Vilmos tanár. 4. Szavalt: Előadja Kovács Vilmos. 5. Záró ének: Előadja az iparosifjak egyesületének dalkara. A belépés díjtalan; a terembe csak felnőttek léphetnek be.

— **Szönyegkiállítás.** Aradon. Nagyszabású szönyegkiállítás nyílik meg vasárnap Domán Sándor Szabadságtéri üzletében. A kiállításon a legválogatottabb fajú keleti szönyegek kerülnek eladásra, köztük számos antik perzsa szönyeg, megannyi értékes műtárgy. Kiemelkedik a gyűjteményből egy óriási selyomszönyeg, mely már 7000 koronát kitevő áránál fogva is érdekes a megtekintésre. Van továbbá a kiállításon egy francia gobelin 3000 korona értékben. A valóban érdekes, ritka kiállítást a műértő közönség figyelmébe ajánljuk.

— **Előadás a szőlősgazdáknak.** Hirt adunk már azon szakelőadásról, amelyet az *Aradhegy-hegyaljai Szőlősgazdák Egyesülete* a szőlők mű-trágyázásáról a hó 18-án, a gazdasági egyesület székházában fog rendezni. Az egyesület ezúton is meghívja úgy a tagokat, valamint általában mindazokat, akik az előadás tárgya iránt érdeklődnek.

— **A szegénytanulók konyhájában** a jövő héten *Ruszu Jánosné* és dr. *Schuster Henrikné* ur-nők ügyelnek fel. — A szegénytanulók számára a héten a következő adományok érkeztek: *Klampa Kálmán* a századosné 10 kor., *Schäder Mária* (Kur-tics) 5 koronát küldött. Fogadják a nemeslelkű adakozók ezúton is köszönetemet *Özv. Hauser Károlyné* elnök.

— **Nem keverék, hanem kizárólag tiszta, át-látszó, aranyárga, iz és szagnéküli a Zoltán féle Csukamájó-aj és ezér: úgy a gyermekek, mint felnőttek szívesen veszik. E hírneves csukamájó-aj tápereje és könnyű emészthetősége miatt is igen becses. Üvegje 2 korona a készítő Zoltán Béla gyógyszerárban Budapest, V., Szabadságtér, és a helybeli gyógyszerárakban is kapható.**

— **A gazdák érdekében hasznos ujjtást** tervez Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magke-reskedő cég Budapesten. Ugyanis a gazdák ez-ideig teljes megnyugvással szerezték be *gazda-sági magsejtséget* oly üzletekben, a hol Mauthner féle konyhakerti és virégmagvakat árusítanak, abban a hiszemben, hogy ott a *gazdasági magvak* is a Mauthner cégtől valók. Sajnos ez nincs mindenütt így, aminek következtében bizony sok oly gazdasági magot vétettek meg a gazdákkal, amelyek sohasem kerültek ki Mauthner raktáraiból. Amint értesülünk, a gazdák érdekének megvédésére és a cég jó hírnevének érdekében is, a Mauthner cég a közönséggel rövidesen ismertetni fogja mind-azon vidéki kereskedők és szövetkezők név-sorát, amelyeknél a cég gazdasági magval kap-hatók. — Addig is ajánlatos a vásárlásnál a beszerzési forrás felől meggyőződést szerzeni. 3751

— **Birtokcsere.** Az aradi kir. törvényszék te-lekkönyvéni az elmúlt héten a következő tulajdon-jogi változásokat jegyezték fel: Szablóczky Gusztáv és gyermekei eladják az aradi 2047 sz. tjkvben felvett Demeter utcai 38 sz. házat 1800 koronáért Bartulusz László és neje Tóth Lidiának. — Nagy János és Paku Katalin eladják az aradi 6066. sz. tjkvben felvett Illés utca 20b sz. házat 4540 koronáért Aladár József és neje Mátyás Karolinának. — Reicher Ferencné Feldinger Gabriella eladja az aradi 1006 sz. tjkvben felvett Damjanich utca 18. sz. házat 6000 koronáért Deuda Antal és neje Gömöri Bertának. — Hanga Mária eladja az aradi 4115. sz. tjkvben felvett Miklós utca 36a sz. házat 700 koronáért Pakurár Katicának. — Szabó József el-

adja az aradi 5883. sz. tjkvben felvett Karolina utca 82. sz. házat 16000 koronáért Hady Antal és neje Szathmáry Mariettának Regyis György és neje Oztoin Agota eladják az aradi 6402. sz. tjkvben felvett Szántót 1000 korona vételárért Z-ivojnov Mladinnak. — Az aradi polgári takarékpénztár el-adja az aradi 1895. sz. tjkvben felvett György utca 24. sz. házat 1700 koronáért Pálintó István és neje Illés Rozáliának. — Özv. Reiner Dávidné Hartmann Teréz eladja az aradi 1357. sz. tjkvben felvett in-gatlanból 151 5/8 üres telket 1800 koronáért Nógrádi Mihály és neje Tyityán Máriának. — Sziana Lázár és tulajdonos társai eladják az aradi 6699. sz. tjkvben felvett Szerb-utca 34 sz. házat 800 koronáért Szizeti Péter és neje Nadasán Mariának. — Igaz György és neje Kovács Rozália eladnak az aradi 3912 sz. tjkvben felvett ingatlanokból 8 hold 355/8 ölet, vételár kitüntetés nélkül Budisin Pál és neje Szávin Agotának. — Wolf György és neje Niesz Magdolna eladják az aradi 1186. sz. tjkvben felvett Vadászkürt utca 12. sz. házat 3000 koronáért Wilhelm Lajos és neje Madár Teréznek. — Ifj. Recsky Antal és neje Den Rozsa eladják az aradi 1753. sz. tjkvben felvett Illés utca 122 sz. házat 2680 koronáért Somogyi Jánosné Pál Rozál és özv. Kholovin Józsefné Tóth Juliának. — Godra La-jos és neje Misi Julia eladják az aradi 1852. sz. tjkvben felvett Demeter utca 21. sz. házat 2500 ko-ronáért Nagy János és neje Paku Katalinnak. — Özv. Reiner Dávidné Hartmann Teréz eladja az aradi 1357. sz. tjkvben felvett ingatlanból egy üres telket 1150 koronáért Hofner Péter és neje Kovács An-nának.

— **Nataliát kiutasították.** Párisból jelentik, hogy *Nataliát*, a szerb exkirálynét, aki Biar-ritzban lakott, kiutasították Franciaországból, mert résztvett azokban a tüntetésekből, me-lyeket a templomi leltározások ellen rendeztek. *Natalia* nem régóta hlvé a katolikus egyház-nak. Az ortodox egyház kebelébe trtozott és csak vagy öt évvel ezelőtt tért át a római ka-tolikus hitre.

— **Hazai Ipar.** Wein Károly és társai szövő-gyári cég a mai lapunkban közzétett figyelme-ztetésre különösen utalunk, s elsősorban házi asszonyainknak ajánljuk becses figyelmébe. — Vegyünk, ahol csak lehet, hazai iparcikkeket, hozzájárulunk, hogy ez által sok ezer szorgal-mas kéz jutalmazó munkát kap, de hozzájárulunk ez által ahhoz is, hogy a nemzet gazda-ságilag is erősödhetik.

— **Csak jó áru kapható** Hegedüs Gyula kefe, pipere, illatszerek és fedraszüti cikkek kereskedésében Arad, Andrassy tér 15. Valódi francia és angol il-latszerek, hölgypercek, körömápolási szerek, manicure garnitúrák, francia különlégességek és mindennemű gummiáruk nagy választékban. 212

— **Legújabb mintázatu angol, francia zephir és batistból** készítenek urifehérneműeket, angol női ingblusokát mérték után a legkifünőbb szabás szerint, melyek a legmagasabb igényeknek is megfelelnek, Be-etvás és Sarlós Budapest, IV. Váci utca 17. 3837

— **A pusztító betegségek elleni** harcban a világ legkivalóbb orvosai egyesülnek. E betegségek legborzasztóbbika az Epilepsia (Nyavalyatörés). E bajban szenvedőknek vigaszul szolgálhat azon érte-süléseink, mely szerint egy magyar orvos e beteg-ség ellen új és hatékony gyógyító módszert talált fel, amelylyel már a külföldön is feltűnést keltett. Ez orvos Dr. Szabó B. Sándor Budapest, V. Alkot-mány u. 5., ki készséggel nyújt felvilágosítást mind-azoknak, kik gyógyító módszere segítségével e súlyos bajtól szabadulni óhajtanak. 3940

— **Vegyem selyem ernyőt forint 1.75 ért.** Fischer Simon „Nagy áruház”-ában, (Szabadság tér 12. ezelőtt Porter) óriási mennyiségű, nagy alkalmi vétel, férfi és női selyem ernyők érkeztek és ezeket a cég 3 ft. helyett, forint 1.75 ért árusítja el. 893

— **Szolid és divatos selyem és bársony sző-velek gyermekeknek, vagy blousoknak, úgy ünnepi ajándékok szükségleténél** figyelembe ajánljuk lapunk 15. oldalán Schweitzer & Co. Luzern (Schweitz) vi-lághírű selyem szövet export cég hirdetését.

— **Szép fogakat** csakis a *Dentolin* fogoreme használata biztosít. Vojtek és Weisznál. 113

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Özv. D. M. Kitűnő. Szívesen látjuk bármikor. **W. G.** Ott már van tudósítónk. **Bakfis.** 1. Mindenesetre helyesen tette; ha visszautasította. 2. Ilyen ügyben csak akkor nyilatkoz-hatunk, ha ismerjük az előzményeket. 3. Bródy Sán-dor öngyi kossági kísérlete óta — legalább a nyil-vánosság számára — semmit sem írt. Nincs is Bu-dapestben, állandóan Bécsben él. **B-b.** Egyik sem nyert.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **Látható gabonakészletek.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tudósítói által el-lenőrizhető gabonakészlet március hó 14-én a következő volt:

	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Tengeri-méter mázsa
Arad	88000	1700	400	1050	5200
Baja	6400	4000	1200	3500	3200
Eszék	500	—	—	400	600
Érsekújvár	2500	2200	2600	—	—
Győr	21500	11400	6500	3400	7200
Kassa	28000	4000	4009	8500	1000
Léva	12700	1800	940	550	600
Losonc	24000	1000	2000	900	200
Moson	12000	10000	2000	—	3000
Nagybecskerek	100000	8000	1000	25000	1800
Nagykanizsa	32000	2100	1600	1150	1080
Nyitra	15000	1200	1500	300	—
Pancsova	60000	—	—	—	80000
Pápa	1400	1100	800	400	800
Szatmár	8900	700	1400	2900	3700
Szolnok	16000	300	900	650	350
Új Arad	16000	600	200	200	1400
Újvidék	12000	—	6000	6000	16000
Versec	18000	—	—	1500	20000
Zalaegerszeg	8000	1000	3000	400	2000
Zenta	54600	200	1600	3000	9000

IDEGENEK ARADON.

— Március 17 —

Központi szálloda Boek Róbert dr. és neje ügyvéd Battonya. — **Gück Pe er.** utazó Budapest. — **Bauer Gyula** bányamérnök K. Bánya — **Spencer Ferenc** birtokos Szentdemeter. — **Grünwald Károly** festő Eberfeld. — **Epstein Artur** utazó Bécs. — **Ernest Erzsébet** utazó Budapest — **Weilen Vilmos** utazó Budapest. — **Popper Arnold** kereskedő Prága. — **Fleischmann Hermann** ügyvéd Torna

Nádor szálloda Kis János földbirtokos Alsóke-reki — **Körmendi János** kereskedő Haránt. — **Pe-szeszér Antal** földbirtokos Csakány. — **Izsó István** ügyvéd Alsólendva. — **Popper János** meszaros Al-sólendva. — **Reverenci István** Alsóberki — **Kriáker József** földbirtokos Alsóberki. — **Hetesi An-tal dr.** Budapest. — **Frédmann B-rnát dr.** Budapest. — **Abonyi István dr.** Budapest. — **Kaufmann Béla** hivatalnok Borosjenő. — **Varga József** főpincér Bu-dapest. — **Ungurán Mózes** földbirtokos Bekéscsaba.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1906. évi január hó 1-jétől. —

ARADRÓL INDUL	ARADRA ÉRKEZIK
Budapest felé:	Budapest felől:
Nagyváradra reggel 5:09	Személyvonat reggel 6:05
Gyorsvonat reggel 8:18	Személysz. tv. reggel 9:10
Személyvonat d. e. 11:25	Gyorsvonat délután 12:12
Gyorsvonat délután 4:16	Személyvonat d. u. 3:29
Személysz. tv. d. u. 4:51	Gyorsvonat este 6:54
Személyvonat este 9:30	Szv. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6:35	Radnáról reggel 7:48
Gyorsvonat délután 12:22	Gyorsvonat reggel 8:08
Soborsing délután 2:30	Személyvonat d. e. 10:50
Személyvonat d. u. 4:02	Radnáról délután 2:29
Gyorsvonat este 7:04	Gyorsvonat délután 4:01
Radnára délelőtt 10:15	Személyvonat este 8:50
Radnára délután 5:51	Radnáról este 6:25
Piskire este 10.—	Piskiről reggel 4:45
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6:15	Vegyesvonat d. e. 10:40
Személyvonat d. u. 12:17	Személyvonat d. u. 3:42
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10:59

FAIX JAQUES

zongoraterme és készítői
műterme
Aradon, Batthyány-utca 35.
Nagyraktár ÚJ GRAMMOPHONOKBÓL.

Raktáron tartja: Ibach, Dörr, Lyra, Oaser, Wirth, Rössler el-sőrendű gyárasok kitűnő készítményeit, vala-mint saját gyártmányu zongoráit.

371
ÚJ ZONGORÁK 300 fr-tól 850 fr-ig. Javítások, hange-lások, ugyszintén havi kölcsön zongorák jutáyoos árak mellett.

Selyem a divat.

Kérjen mintát tavaszi és nyári újdonságainkól ruhákra és blousokra:

Kabutai, Pompadour, Chiné, Rayé, Voile

Schantung, Szentgálai hímzés, Mousseline 120 cm. széles, 1.20 kor. méterenkint fekete, fehér, egy vagy több színű.

Csak eredeti szolid selyemszöveteket szállítunk magánosoknak, elvámolva és bérmentve. 3772

Schweizer & Co, Luzern U. 52. Schweiz.

Selyemkeime kivétel. — Kir. udv. száll.

CSARNOK.

Csöndes tragédiák.

Irtá: **M. Lakatos Jolán.** [3]
(Folytatás.)

Egy-egy kavics megindult lépteik nyomán s halk zörejjel gurult a mélybe.

— Nem fél? kérdezte Pethő.

A leány dacosan megrázta a fejét.

— Nem szoktam félni soha!

Egy pillanatra találkozott a tekintetük s egymásba fonódott kezük megremegett. A dac eltűnt a kék szemekből és Magda halkán, mint egy önmagához suttogta:

— Olyan jó így!

Abban a pillanatban egy hatalmas szikladarab megfogott lábaik alatt.

Magda behunyta a szemét és agyán szívéen egy gondolat nyílt át.

Meghalunk!

Nem haltak meg. Pethő Lajos villámgyorsan megragadta félkézével egy bokor felettük kinyúló ágát, másik karjával Magdát szorította magához.

Ugy álltak ott néhány pillanatig egy keskeny szirtfokon szorosan egymáshoz simulva. A leány megremegett egész testében, de aztán egy hirtelen mozdulattal kibontakozott a forró, kemény karokból s hátralépve végig simította homlokát, mintha álomból akarna felébredni.

Pethő Lajos nézte, nézte egy darabig.

— Magdal érzi-e, hogy kegyetlen, igazságtalan játékok üztünk egymással s önmagunkkal... eddig... Akarja, hogy folytatjuk ezután is?

Valami kemény, keserű dac vonaglott a leány ajkai körül. Szerette volna büszkén oda kiáltani.

— Akarom!

De csak egy pillanatig tartott az egész; az az erőszakosan fenntartott kemény hidegség, büszkeség, dac mind mind felolvadt abban a két fényes könyecseppben, amely ott rezgett a szempilláin.

A férfi oda lépett egészen közel hozzá, úgy kérdezte tőle még egyszer.

— Akarja?

Gyöngéden felemelte Magda lehajtott fejét s a szemébe nézett.

— Innen akarom kiolvasni a feleletet.

Ahogy azok a kék szemek tiszta fényvel ráragyogtak, Pethő Lajos elvesztette a józanságát.

Hevesen, szinte szilaj vadsággal szorította karjaiba a leányt.

— Nem fogunk ezután hideg közönyt hazudni egymásnak. Ugy-e nem?

Magda feleletül édes, szelíd odaadással hajította oda fejét a férfi széles keblére; félig nyitott, pihető ajkaival olyan volt, mint egy oltalma kereső elfáradt, kis galamb.

Mosolyogva, halkán, mintha álomból suttogta volna.

— Milyen bohók, milyen balgák voltunk eddig.

— Ezután sem leszünk mi okosak édes; kicsi Magdam. De boldogok leszünk; most, mindjárt.

Es forró ajkait oda tapasztotta Magda ajkaira. Benne volt abban a csókban a lenyűgözött, visszafojtott szenvedélyek feltörő szilaj-sága s egy álmódó szív életre ébredő sejtelme, vágya; két egymást kereső ember üdve, boldogsága.

Ha egyszerre felzug a vihar harsonája, a láncot eltépi s viszi, ragadja megával a kis csolnakot, vajjon tud-e ura lenni a felkorbácsol, szilaj hullámoknak a partok csendes rajongója.

Bános Magda is csak leány volt, ép olyan mint a többi. Ha a gondolatvilága s egész eddigi élete megkülönböztette is őt a nagy többség táborától, a szívét neki is csak olyan anyagból formálta az alkotó, mint a többi leányszívet.

Küzködött, vívódott az öröktörvény ellen és végre még se ő győzött, hanem az a hatalmas, nagy érzés, melyről mondhatják a tudósok, hogy fluidum, azt is ráfoghatják, hogy képzelődés az egész, semmi más, de amelynek létezéséről ezernyi édes álom és tengersok keserű könyv tehetne tanubizonyosságot a föld kekségén mindenütt.

Csak abban különbözött a legtöbb leánytól, hogy mélyebben tudott szeretni s nemcsak a szívének, de a lelkének is legtisztább érzései beleolvadtak abba a rajongó, nagy szerelembé, melynek glóriás eszményképe Pethő Lajos volt; az erős, a jó.

Néha egy-egy pillanatra feltámadt benne a régi okos, büszke Bános Magda és mintha nem is annyira szemrehányás, mint inkább guny csendült volna meg intő szavában.

— Magda! nem ismerem reád.

Valahonnan egy eltévedt napsugár lopódzott be a szobába. A régi Magda ismét eltűnt, — az új, a szerelmes szívű ábrándos leány meg ráhajította fejét a két karjára, — a szemében köny csillogott, de az ajka boldog mosolylyal sugta.

— Tudom, hogy a rabod, a bolondod vagyok; de olyan édes ez a rabság, — olyan jó így.

Pethő Lajos is elmondta százszor ezerszer: olyan jó így. Ha ott ült Magda mellett, órák-hosszat el tudta nézni azokat a tiszta fényű kék szemeket, melyekből áhítatos rajongás, s egy életre szóló hűség sugárzott feléje.

Amíg egyszer feltámadt benne a régi Pethő Lajos, a viharedzett, megacélosodott akaratú férfi, aki ura és parancsolója tudott lenni érzelmeinek mindig.

Es erősebb volt a régi énye, — az ábrándokat szövő, gondtalan ifju eltűnt és a cigarettafüst bízár játékát bámulva már ismét az a modern ember ült ott, aki tulontul világos józansággal boncolgat legapróbb részletekig mindent.

Furcsa következtetéseket vonhatott le törpéngése végeredményeül, mert hirtelen felugrott ültéből s kemény léptekkel mérte végig egy párszor a szobáját. Ahogy széttekintett, olyan ridegnek, üresnek találta a legényszoba csendjét.

Pedig nem körülte, bent a szíve mélyén támadt az a ridegség, az ür.

Nem, nem lehet igaz! De aztán ajkán egy fanyar, ironikus mosolygás futott át és ment ki a város zajába szórakozást keresni.

De csak nem akart elsimulni a lelkében támadt dissonancia.

Utól érte a modern ember átka, a kételkedés.

(Folytatása következik.)

NAPIREND.

Március 18. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Ocull. — Protestáns naptár: Sándor. — Görög-keleti naptár (március 5.): Nagyböjt 3. hete. — A nap két 6 óra 10 percek, nyugszik 6 óra 7 percek.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Arad-ra küldött táviratai szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Változékony, enyhe, elvélve csapadék, később derülés.

Március 18. Godowsky zongoraművész hangversenye délután 5 órakor (Fehér Kereszt.) — Az aradi felsőbb leányiskola szünetelődással és szavatokkal egybekötött ünnepélye. — A Kőlcsey-egyesület közgyűlése délelőtt 11 órakor (Városház.) — Az aradi tornaegyesület közgyűlése délelőtt 11 órakor (Városház.) — Az ipartestület közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Az aradi polgári betegsegélyező- és temetkezési-egyesület közgyűlése délután 3 órakor (Városház.)

Március 25. Az aradi ügyvédi kamara közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Gyakori láz

és nehéz betegségek után a lábadozóknak jó erősítő szerre van szüksége. Minden más szernél alkalmasabb a csakamájolaj a test zsíralománya, a csontok és izmok erősítésére. A SCOTT-féle EMULSIO a csakamájolajat oly izletes és könnyen emészthető formában nyújtja, hogy maga a leggyöngébb beteg is e készítményt minden ellenszenv nélkül veszi be és emésztheti meg. A SCOTT-féle EMULSIO a legfinomabb norvégiai gyógycsuka-májolajból készül méz és nátron hypophosphitok hozzáadásával.

A SCOTT-féle EMULSIO valódiságának jele a „a hátán nagy csakahalat vívó halász” védjegy.

Kapható minden gyógyszerárban.

Ezen lapra való hivatkozásnál és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintaüveggel bérmentve szolgál:

Dr. BUDAI EMIL, 3911

„Városi gyógyszerár”

BUDAPEST, IV., Váci-utca 84/50.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 ft.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 17.

Amerika 1/2 magasabb. Kínálat és vételkedv jó. Elkelt 25,000 métermázsza buza, finom minőség 5 fillérral magasabb áron.

Az árak 100 kilónként számítva:

Zárás 18 órakor:

Buza 1906. áprilsra	16.60—16.62
Rozs 1906. áprilsra	13.60—13.62
Zab 1906. áprilsra	15.84—15.86
Tengeri 1906. májusra	13.60—13.62
Új őszai buza 1906-ra	16.50—16.52

Zárás 5 órakor:

Buza 1906. áprilsra	16.58—16.60
Rozs 1906. áprilsra	13.64—13.66
Zab 1906. áprilsra	15.74—15.76
Tengeri 1906. májusra	13.58—13.60
Új őszai buza 1906-ra	16.50—16.52

Irányzat csödes.

Zárás 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	571.30
Magyar hitelrészvény	791.50
Lezámitolóbank részvény	511.50
Közmű-nyomtatás részvény	538.56
Osztrák-magyar államvasút részvény	675.25
Közúti vasút	603.—
Városi villamos vasút részvény	323.50
Erzsébeti szanatórium sorsjegy pénzben	9.50
Erzsébeti szanatórium sorsjegy árban	11.—

Budapest-kőbányai sörteskereskedelem.

— Március 17. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban 128—130 fillérig; Öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 136—138 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban 136—138 fillérig; fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 134—136 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli súlyban 137—138 fillérig; közép páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban 135—136 fillérig; könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 134—135 fillérig.

Szerbülészám: Március 14. napján volt készlet 40,935 darab, március 15. napján felhajtott 960 darab, március 15. napján elszállított 171 darab, március 16. napján maradt készlet 41,724 darab.

A hírtől sörteskéslet irányzata: Csöndes.

Angol női
costüm kelmék

csak a kizárólagos
posztógyári raktárban
kaphatók.

Leichner és Fleischer

Arad, Szabadság-tér 17. 672

Telefon szám 475.

Következő

ujdonságok

376

érkeztek

Kerpel Izsó

80,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Szakra: Enyém, Herczeg: Lélekrablás, Havas: Törtetlen uton, Nobody: A fehér perjel, Legrande: A házasság titka, San Giusto: Fede, Gárdonyi: Két Katka bogár, Doyle C.: A Ber-vill fejdísz, Az eltűnt menyasszony, A ferdeszájú, A hampshirei mező lak, Ignotus: Olvasás közben, Nagy E.: A Gödiék, A verbászi borbélylányok, — Szalay Fruzsina: Bébi és Mico, Coulevain P. de: A diadalmas Éva, Sas Ede: Szürke vértanú, Trollope: Sze-met szemért, Chavette: Tolvaj-világ, Power: A szárnyas koponya, Brand: Csudás erő, Szabó: Sirva vidámok, Mikszáth: A vén gaz-ember, May K.: A Kordillerákban.

Németben: Auernheimer: Die Verliebten, Höcker: Don Juans Frau, Geyerstam: Buch v. Brüdern, Straus: Freund Hein, Werder: Im Bugfried, Sienkiewicz: Auf dem Felde der Ehre, Mirbeau: Sebastian Roch, Wilde O.: Der glückliche Prinz, Ein Haus aus Aepfeln, Dorian Grays Bildnis, Sophus: Aabelö, Willy: Pariser Nachte, Mark Toni: Annemarie, Ljesskov N.: Der versiegelte Engel, Marni: Grossstadt-pflanzchen, Voigt Diderichs: Dreiviertel Stund vor Tag, Beyerlein: Similde Hegewald, Kellermann: In-geberg, Schneider: Die Tillemanns, Paradovszka: Eine romantische Heirat, Böhm: Des Ge-setzes Erfüllung, Strauss u. Torney: Inres Vaters Tochter, Prinz Hohenlohe: Aus meinem Leben, Herwig: Die letzten Zielinskys, Hornung: Kein Held, Wildenbruch: Das schwarze Holz, Schobert H.: Die Brillanten der Herzogin, Sick J.: Der heilige Ehestand továbbá számos francia és angol ujdonság.

Kölcsöndíj havi 1 kor. 20 fill., vagy köle-tenként fizetve 8 fillér.

Vidéki bérlők

is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek!

Zenekölcsöntári díj havi 1 kor. 40 fill., vagy füzetenként 14 fillér.

Legujabbak: Jacobi: A legvitézesebb huszár, Lehár: Die lustige Witwe, Veró: Lányka, Fehér J.: Ha a virág, Megkérdeztem a szívemet, Alstyné: Augensprache, Huszka: Gül Baba, Fejér: Kültelki hercegnő, Buttkey: Bolygó görög, Raimann: Das Wäschermädel, stb. stb.

Az új pótjegyzékek

megjelentek

és ingyen kaphatók.

Egész könyvtárak vétele, könyvtárak berendezése és kiegészítése.

KERPEL IZSÓ,

könyv-zenemű és papír-kereskedése Aradon.

Telefon 885. sz.

Értesítés!

Varró és szabászati mintarajz isko-lamban folyó hó 15-én 2 hely üresedik meg.

Beiratkozni bármely napon, a délutáni órákban lehet.

Kizárólag intelligens hölgyek vétetnek föl, kik saját vagy hozzátartozóik részére készíthetnek a legtökéletesebb kivitelben, francia és angol divat szerint öltözékeket mindennemű felöltőt stb.

Egy tanfolyamra, mely 3 hónapra terjed, csak 10 növendék vétetik föl.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál

Németh Jánosné,

az iskola tulajdonosa.

847

Weitzer János u 12. (földszint.)

**AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK**

hivatalos rovata.

A kör helyeszközli-osztályának helyisége
SZABADSÁG-TÉR 7. I. EMELET.

Hivatalos órák:

Délelőtt 9—1 óráig, vasárnap és ünnepnap d. u. 4—5 óráig. — Tagok úgy a vidékről, mint helybeliek, naponta fölvetetnek.

Telefon 294. sz.

Telefon 294. sz.

Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben részesülnek. Levélbeli felvilágosítást csak válaszbélyeg küldése mellett ad a helyeszközli-osztály.

Kimutatás: 1906. március 17-én.**ÜRESEDÉSBEN LÉVO ÁLLASOK:**

Vidéki fűszer- és vegyes nagykereskedés részére a német nyelvben is jártas kisasszonyt.

Aradi bornyagykereskedés részére gyakornek. Vidéki fűszerüzlet részére a tót nyelvet bíró szak-képzett segédet.

Aradi játék rövid- és férfi divat üzlet részére két segédet.

Vidéki fűszerüzlet részére a tót nyelvben jártas segédet.

Vidéki fűszer és rőfös áru üzletek részére a szerb nyelvben jártas segédeket.

Több vidéki rőfös és vegyesüzlet részére a német és román nyelvet értő segédeket.

Vidéki rőfös-üzlet részére idősebb, a német nyelvben jártas segédet.

Vidéki fűszer és csomage üzlet részére fiatal ügyes segédet.

Vidéki vaskereskedések részére több ügyes segé-deket.

Vidéki rőfös- és fűszer üzletek részére több fiatal segédet.

Vidékre a tót nyelvben jártas, rőfös és rövidáru szakmabeli segéd.

Vidéki fűszer és vegyesáru üzlet részére románul tudó segédet.

Vidéki vegyesáru üzlet részére comptoiristát.

Vidéki fűszer és csomageüzlet részére primeur se-gédet.

Vidéki üzlet részére a magyar és német levelezés-ben jártas irodistát.

ALLÁST KERESOK:

Allást keres egy Aradon már régebb időn át mű-ködő a fűszer csomage és gyógyárakban jártas fiatal segéd.

Gépirásban jártas jogszigorló irodai állást keres. Mérlegképes könyvelő, aki közigazgatási, telek-könyvi és biztosítási ügyekben is jártas.

Kiseb-nagyobb üzletekben már működött fűszeres segéd ilyenmü helybéli állás elnyerésére pályázik.

A fűszer és rőfös-áru szakban minden igényeknek megfelelő segédek.

Mérlegképes könyvelő, magyar-német levelező fél napi könyvelési órát keres betöltésre.

**AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA.**

Klein Sándor,

titkár.

381

Keppich Zsigmond,

elnök

Köszönet-nyilatkozat!

Megboldogult férjem, Dr. Flamm Ber-talan ur, a „Nemzeti“ baleset biztosító részvénytársaságnál volt biztosítva. Neve-zett társaság férjem halálos kimenetelű balesetéből kifolyólag a biztosított teljes-összeget, 20.000 koronát az okmányok be-terjesztése után a lehető legrövidebb idő alatt hiány nélkül fizetvén ki, kötelessé-gemnek teszek eleget, ha az illető társa-ságnak gyors és coulans elintézéséért ez uton is hálás köszönetet mondok, illetve ha a „Nemzeti“ baleset biztosító rész-vénytársaságot a nagyközönség figyelmébe a legmelegebben ajánlom.

881

Özv. Dr. Flamm Bertalanné.

Főraktár Aradon: Fejér Gyulánál. 812

Schel pészach.

Van szerencsém a nagyérdemü pászka-sütő és vevő közönség b. tudomására ad-ni, miszerint a

pászkasütést

az idén is, mint máskor saját felügyeiletem alatt eszközölöm.

Tisztelettel kérem a b. közönség párt-fogását

özv. Rothné,

851

Szt.-Pál-utca (régli sütőház)

Nemzeti Színház.

Vasárnap, 1906. évi március hó 18-án:

Bérlétszűnet.

Bérlétszűnet.

Délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor, fél helyárrakkal:

A kornevillei harangok.

Operette 3 felvonásban. Szövegét írták: Clairville és Ga-bett. Fordította: Rákosi J. Zenéjét szerző: Planquette R.

SZEMÉLYEK:

Hanri	Ladislai J.	Jean Greniső	Faludi K.
Gáspár apó	Hunyadi J.	Szerpolette	Kapossy J.
Bély, bíró	Borbély S.	Zsermón	Zsigmond A.
Jegyző	Kulcsár L.	Egy matroz	Böri Lajos.

Közönség délután 3 és fél órakor.

Bérlét 159. sz.

Páratlan.

Ezre 7 $\frac{1}{2}$ órakor, rendes helyárrakkal:

A vigécek.

Eredeti fővárosi életkép dalokkal, 3 felvonásban. Irtá: Kövessi Albert. Zenéjét szerzette: Barna Izsó.

SZEMÉLYEK:

Müller	Várnai Jenő.	Abelesz Samu	Nyárai A.
Szidi, leánya	Zsigmond A.	Cakó Viktor	Faludi K.
Gizi, leánya	Biró Irén.	Lengel Fanny	Fenyvessy M.
Csuka Dénes	Hunyadi J.	Melania	Benkőné P.
Alfréd, fia	Ujj Kálmán.	Pásztor Jenő	Keszler Bé.
Könyvi Manó	Delli Lajos.	János	Kulcsár L.
Berzenyi Gy.	Bródi István.	Jambónekes	Ladislai J.

Közönség este 7 és fél órakor.

Az aradi és csanádi egyesült vasutak motor-menetrendje, érvényes 1906. márczius 1-től.

Arad. Table with columns: Állomások, H.M.V. 25*, Gyors M. H. M. V. H. M. V. 11 13. Rows include Arad, Buzsák, Csátelep, Szt. Tamás, Pécska, 9. sz. Órház, Battonya érk., Tompa, Perogi major, Mezőhegyes ér., Csanádpalota, Nagylaki kendergy., Nagylak, Magyar-Csanád, Apátfalva, Makó, Kis-Zombor, Gizi kitérő, Deszk, Szőreg, Uj-Szeged, Szeged érk.

Szeged. Table with columns: H. M. V. 15, Gyors M. H. M. V. 17, H. M. V. 19, V. V. 41, H. M. V. 21, H. M. V. 23. Rows include Szeged, Mezőhegyes, Kétegyháza, Uj-Szt-Anna, Arad.

Arad-Uj-Szt-Anna-Kétegyháza. Table with columns: Állomások, Helyi motor v. 320, 322, 314, V. v. 314. Rows include Arad, Ötvenes, Zimánd-Ujfalu, Uj-Szent-Anna, Fazekas-Varsánd, Simánd, Nadabi malom, Nadab, Kiszjenő-Erdőhegy, Székudvar, Sikló, Otlaka, Biek, Kétegyháza érk., Kétegyháza-Uj-Szt-Anna-Arad, Kétegyháza, Elek, Otlaka, Sikló, Székudvar, Kiszjenő-Erdőhegy, Nadab, Simánd, Fazekas-Varsánd, Uj-Szt-Anna, Zimánd-Ujfalu, Ötvenes, Arad érk.

Szeged. Table with columns: Állomások, H. M. V. 16, 24*, V. V. 4, H. M. V. 10, H. M. V. 26. Rows include Szeged, Uj-Szeged, Szőreg, Deszk, Gizi kitérő, Kis-Zombor, Makó, Apátfalva, Magyar-Csanád, Nagylak, Nagylaki kendergy., Csanádpalota, Mezőhegyes ér., Perogi-major, Tompa, Battonya ind., 9. sz. Órház, Pécska, Szt. Tamás, Csátelep, Buzsák, Arad érk.

Arad. Table with columns: H. M. V. 12, H. M. V. 12a, Gyors M. H. M. V. 2, H. M. V. 20, H. M. V. 14, Gyors M. H. M. V. 4, H. M. V. 22, H. M. V. 28, H. M. V. 30. Rows include Arad, Mezőhegyes, Kétegyháza, Uj-Szt-Anna, Arad.

Arad-Brád. Table with columns: Állomások, Személy. 102, 104, 113, 146, Helyi motor v. 190, 192. Rows include Arad, Ötvenes, Zimánd-Ujfalu, Uj-Szt-Anna, Kerek, Világos, Muszka-Magyarád, Pankota, Szöllös, Ternova-Kurtakér, Apatelek, Borosjenő, Tamánd, Bokszeg-Beél, Repszeg, Boroshebes-Buttyin, Kotsuba-Kakaró, Almás-Alcsill, Bonczesd, Garabonc-Jászash, Acsucza, Halmagy-Csúcs, N.-Halmagy, Alvacza, Birtin, Körösbánya, Brád érk.

II. Boroshebes-Buttyin-Menyházafürdő. Table with columns: Állomások, Helyi motor v. 602, 604, 606. Rows include Boroshebes-Buttyin, Szelezsán-Prezest, Bohány, Dézna, Ravna, Monyásza, Menyháza-fürdő érk.

Mezőhegyes-Kétegyháza. Table with columns: Állomások, H. M. V. 211, V. V. 241, H. M. V. 213, V. V. 243, H. M. V. 215. Rows include Mezőhegyes, Kamarás-major, Nesze, Kovácsháza, Béla-major, Telbisz-major, Bánhegyes, Vertán H.-Major, Megyesegyháza, Bánkút, Kétegyháza érk.

Menyházafürdő-Boroshebes-Buttyin. Table with columns: Állomások, Helyi motor v. 601, 603, 605. Rows include Menyháza-fürdő, Monyásza, Ravna, Dézna, Bohány, Szelezsán-Prezest, Boroshebes-Buttyin érk.

Kétegyháza-Mezőhegyes. Table with columns: Állomások, H. M. V. 210, V. V. 240, H. M. V. 212, V. V. 242, H. M. V. 214. Rows include Kétegyháza, Bánkút, Megyesegyháza, Vertán H.-Major, Bánhegyes, Telbisz-major, Béla-major, Kovácsháza, Nesze, Kamarásmajor, Mezőhegyes érk.

Brád-Arad. Table with columns: Állomások, Személy. 101, 103, 111, 145, Helyi motor v. 191, 193. Rows include Brád, Körösbánya, Birtin, Alvacza, N.-Halmagy, Halmagy-Csúcs, Acsucza, Garabonc-Jászash, Bonczesd, Almás-Alcsill, Kotsuba-Kakaró, Boroshebes-Buttyin, Repszeg, Bokszeg-Beél, Tamánd, Borosjenő, Apatelek, Ternova-Kurtakér, Szöllös, Pankota, Muszka-Magyarád, Világos, Kerek, Uj-Szt-Anna, Zimándujfalu, Ötvenes, Arad érk.

Borosjenő-CsERMÉ. Table with columns: Állomások, Vegyes v. 412, 414. Rows include Borosjenő ind., CsERMÉ érk.

CsERMÉ-Borosjenő. Table with columns: Állomások, Vegyes v. 411, 413. Rows include CsERMÉ ind., Borosjenő érk.

Schveffer és Vörös

virágkereskedésük

Aradon, Minorita-palota.

Elfogad a legjutányosabb árakban

koszoru, csokor

és egyéb

virág-diszítések.

Parkirozásokra tervvel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

5874—1906.

Hirdetmény.

Városunk törvényhatósági bizottságának 11092/264—1905. számú határozata nyomán tudomásul hozzuk, hogy az aradi villamosági részvénytársaság részére villamos

sági és erőátviteli célokra, villa mosáram iparszerű szolgáltatására és ezen célra a város területén vezeték-ek elhelyezésére szerződésileg biztosított kizárólagossági jog 1907. évi januárius hónap végével megszűnik.

Arad, 1906 évi márczius hó 10.

A városi tanács.

Olcsó kályhák.

AZ ÚJÉRTALMIRI VAS- ÉS ACÉLSZERSZÁM TULAJDONOSA.

Vas- és szerszámkereskedés Boros Béni-tér 6. sz.

a Széchenyi-malommal szemben.

Ujdéznai vas- és kapagyár fiókraktára.

656

Ajánlja a tavaszi idény beállásával igen jó minőségű

mezőgazdasági acélszerszám áruit eredeti gyári árban.

Elvállal egész malomberendezéseket és gyárberendezéseket is.

= Költségvetések bérmentve és ingyen. =

Olcsó asztalkonyhák.

Eladandó!

Aradon a Varjassy József-utca 14-ik szám alatti

háza

és 3 mellette lévő háztelek nemkülönben a Dezső-utczában 6 háztelek.

Bővebbet Hruzek Béla tulajdonosnál Ujarad, Fő-utca II., vagy Dr. Parecz Béla ügyvéd urnál Arad, Batthyány-utca 26.

890

Mayerhoffer Adolf

kereskedelmi és díszmű könyvkötészet

Arad, Weitzer János-utca. Minorita-palota.

T. sz.

Tisztelettel van szerencsém értesíteni, hogy helyben egy modern és mindenféle könyvkötő munkák elkészítésére felszerelt

könyvkötő-műhelyt

nyitottam, melyben készítek mindennemű díszkötéseket, passepartoutokat, családi naplókat, képketeket, kassettákat, stb. bőr, plus- és selyemből, egyszerűbb és díszes kivitelben méltányos árak mellett.

Technikai munkáknál is a legjártasabb vagyok s így mérnöki és építészeti tervrajzok felkuchirozását pontosan készítem

Kötőműhely

Mayerhoffer Adolf,

könyvkötő és díszmű művész

Aradon, Weitzer János-utca, Minorita-palota.

Husvétii

HOB 70

szilvapálinka

cirka 3 1/2 literes ingyen dem-jonba bérmentve minden postaállomásra 6.50 koronáért utánvét mellett kapható

Weiszberger Sám. utóda

cégnél

882

Gurahoncz.

Nagyobb vételnél árkedvezmény.

185—1906. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-czikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíróóság 1906. V 2928/2 számú végzése által Székely Ferencz m. a. Hungária asfalt és beton vállalat engedélyese jelentkezésére és több végrehajtók javára, Beiházy Géza és neje aradi lakosok ellen 100 kor. tőke és járulékal erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le és fölülfozlalt és 8467 koronára becsült buorok és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínen, vagyis Aradon, Ujterem-utca 28., 24. sz. alatt leendő eszközzésére 1906. évi márczius hó 19 ik napjának d. u. 4 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezen nely megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsáron alulis eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-czikk 108. §-ában megkapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1906. évi február hó 2. napján.

Györffy Arnold,

891

bírószági végrehajtó.

Kérem, kérjen

bérmentve

Prospektust és mintát a legjobb steier

uri és női loden

szövetekből vadászatra, kirándulásokra és turista célokra, valamint divatszövetekből uri és gyermeköltönyökre, felső kabátokra, ulsterekre a legolcsóbbtól a legfinomabbig — az igen reális, szolid, első és legnagyobb Loden Export cégétől Vincenz Oblack cs. és kir. udv. szövet szállító Gráz Murgasse No. 9/59.

Meghívó!

Magyarád hegyközség

tavaszi rendes

közgyűlését

1906. évi márczius hó 19-én délelőtt 9 1/2 órakor a község tanácsstermében tartja meg, melyre a. t. szőlőbirtokos urak tisztelettel meghivatnak.

Tárgy.

1. Mult 1905. évi zárszámadásoknak felülvizsgálása.

2. Egyébb indítványok.

A közgyűlést megelőzőleg d. e. 9 órakor választmányi ülés fog tartatni, erre a választmányi tag urak tisztelettel meghivatnak.

Magyarád, 1906. évi márczius hó 10-én.

Hegyközség előjárósága.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Felvitagostásokat teljesen ingyen ad a kiadóhivatal:
József főherceg-ut 22. szám
Telefon szám: 19.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban:
József főherceg-ut 22. szám.
Telefon szám: 151.

Tudakozódásnál kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Ezen rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 8 fillér. — Cselédet kereső vagy cselédnek ajánló apró hirdetés 20 szóig 50 fillér, minden további szó 4 fillér — Hirdetési levelezőlapok 50—60 fillért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárúsító helyein.

A Kinek

ismerettség híján

háztartásra, szelvényre, születésére, könyvelésre, segédre, ispánra, gazdatisztra, kulcsára, vínzellőrré, körtészre,	kulcsárnőre, gazdasszonyra, szakácsnőre, szobalányra, házi- vagy irodászolgára, pénzbeszedőre, házmesterre, stb.-re VAN SZÜKSÉGE
---	---

AKI

eladni kíván

butort, szőnyeg, bort, gyümölcsöt, gabonát,	üzletet, műhelyt, lakást stb.; vagy
---	--

AKI

bérbeadni kíván

virtokot, házas vadászterületet,	halászatot, telket, kocsit, lovat,
--	---

AKI

mindenestét vétel vagy bérbérvétel esélyéből keresi;

AKI

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban ér csált, ha az

"ARADI KÖZLÖNY"

his hirdetési

rovatát bevezetjük.

Eladó

jutányos áron tegia és épületanyagok, melyek a gyártelepi szeszraktár lebontásából származnak, Béga, Pécskai-ut 21., Werner Imrénél. 858

Heiman János

mészáros és hentes, Forray-utca gróf Nádasdy-palota. Ajánlja naponta a legjobb minőségben ki-mért friss húsokat. Pontos kiszolgálás. — Becses pártfogást kér, Heiman János. 451

Hehs Victor

törvényszéki legbejegyzett és az egész országban bevezetett hiteltudósító irodája Aradon, Tökölly-tér 6. sz., Erik-ház. Alapítatott 1898. 327

Edelspacher-u. 9. szám alatt

egy ház nagy gyümölcsös kerttel szabad kézből eladó. 782

Benzin cséplőgarnitúra

6 lóerős Osers és Bauer locomobil, Mayer cséplőszekrényvel egy éves, kedvezően kapható Aradon, Boros Béni-tér 18 II. emelet, ajtó 18. 775

Aradmegye,

Paulis községben 515 h. szám alatt fekvő ház 2000 □-l telekkel és a hegyen szőlőkerttel együtt azonnal eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 825

Uzleti könyvek

és irodai cikkek elsőrendű minőségben igen olcsó árakon kaphatók Kerpel Lszó könyv- és papírkereskedésében, Aradon. 264

Eladó

Ó-Paulison 1 hold termőképes szőlő 8857 tővel. Bővebbet Gencsi Gusztáv, Ó-Paulis 827. szám. 837

Nagymennyiségű maculatura

eladó a kiadóhivatalban.

Veszünk könyvtárakat

egy-egy könyvet, Lexikonokat, jogi, szépirodalmi és egyéb munkákat legmagasabb árban. **INGUSZ I. és FIA** könyvkereskedése Arad. 235

Hölgyeim!

Minden hölgy meggyőződhetik, hogy nálam milyen jó kenyelmes, divatos és olcsó fűzők készülnek. Különösen kész fűzőket olcsón árú-sítok. Egyenes tartók, haskötők mérték után készülnek. Vidékiek kérjenek mértékvételi utasítást. Tisztelettel Pflcz Irma, Arad, Deák Ferencz-utca 30. sz. 733

Egy rövid zongora

eladó N-umann Antalnál, Deák Ferencz-utca 86. sz. alatt. 798

Csinosan butorozott

külön bejártu szoba azonnal kiadó Andrassy-tér 20. sz.

Intelligens kisasszony

hosszu bizonyítványokkal, pénztárosnői állást keres, üzletbe. Czim a kiadóhivatalban. 887

Uzlet!

Torontálmegye egy nagy magyar községében közvetlen a heti piac közelében, egész élénk helyen, egy 40 év óta főnálló üzlethelyiség, lakással és kerttel bérbeadandó, esetleg örök éron eladó. — Bővebbet a kiadóhivatalban. 828

Neuman palotában

3 szoba, elő- és fürdőszobából álló I. emeleti udvari lakás május 1 től kiadó! Bővebbet ott a házban 29 ajtó, hol egy szoba butor is eladó. 889

Előkelő uri házhoz

a háztartás minden ágában jártas házvezetőnő kerestetik. Ajánlatok eddigi állások felsorolása mellett „B. O. 60” czim alatt e lap kiadóhivatalához küldendők. 888

Aranykéz-utca 2.

száma házban 3 szoba és 1 konyhából álló, zárt folyosóval ellátott lakás május elsejétől kiadó.

Irodai teendőkből

jártas fiatal ember kerestetik. Románul is beszélők előnyben részesülnek. Ajánlatok fizetésig igények megjelölésével „Gépüzlet” jelleg alatt a kiadóhivatalba intézendők. 785

Szalonna,

74, zsir 80, friss sertés hus 72, füstölt hus 70, füstölt sonka 90, füstölt kolbász 90, friss kolbász 76, paprikás szalonna 78, szalámi 1.65, swartli 70, friss tepertő 68. Rózsa paprika 1.20. 50 klg. Rózsaként bérmentve szállít Garai Károly Arad. Árpád-tér 4. szám. 892

Értesítés!

Van szerencsém a n. 6. közönség b. tudomására hozni, hogy Aradon, Atsé 1 Péter-utca 2. sz. alatt (Zrínyi-utca) bejártu) egy

ingatlan és jelzálogforgalmi irodát nyitottam

egy legelsőrangú európai pénzintézet megbízásából, mely intézet jogügyi képviselővel Dr. Heppes Béla aradi ügyvédet bízta meg.

Nyujtok minden vidéki, budapesti vagy külföldi pénzintézeteknél olcsóbb feltételek mellett földbeli ingatlanokra és bérházakra akár amortisatónalis, akár egyéb lejáratu jelzálogos kölcsönöket az ingatlan értékének 65%-a erejéig, ezenfelül folyószámla kölcsönöket is.

Nyujtok tisztviselői kölcsönt a legelőnyösebb módon 5—15 évi időre katonatiszteknek, állami, megyei, városi, vasuti és nyugdíjigényvel bíró magánhivatalnokoknak, továbbá oly nyugdíjas egyéneknek, kiknek 1100 koronán felül nyugdíjuk van.

A kölcsönügyletek lebonyolításáért semmi előleges költség a kölcsönvót nem terheli.

Elvállalok ingatlanok vételére és eladására, valamint bérbeadására vonatkozó megbízásokat.

Elvállalok birókoknak parcellázását, parcellázás szerinti eladását, vagy eszerint való bérbeadását.

Elvállalok a Budapesti Hitelezővédegyeletnél és a „Wiener Creditoren-Verein”-nél lévő összeköttetéscíménél fogva egyeztetéseket a legelőnyösebb feltételek mellett.

Tisztelettel

Robitsek Kálmán,

464

ingatlan és jelzálogforgalmi irodája.

Ház eladás.

Demeter utca 28b. számú adómentes ház 2 lakással, vízvezetékekkel, fürdőszobával és szép udvarral olcsón eladó. Bővebbet ugyanott. 895

Belváros Alsómoznár-utca 11.

számu földszintes és 12 szám, egy emeletes házak, vízvezetékekkel fürdőszobával és villamvilágítással ellátva, családi körülmények miatt szabad kézből eladó. (Két utcára nyíló épületek.) Bővebbet a kiadóhivatalban. 894

Seiler Bertalan

paszományos és gombkötő üzlete

Weitzer János-u. 13 sz.

a főpostával szemben.

Ajánlja dus raktarát mindenféle paszományos és gombkötő árukban u. m. zsinor, gomb, rojtok, bojtok, selyem ponponok és zsanilliakban.

Elvállal 667

minden e szakba vágó munkát, a legjutányosabb árak mellett.

Bogdánovits Mihály

épület és műbutor asztalos

Aradon, Demeter-utca 37. sz., saját ház.

Hivallal épület és műbutor, kirakatok, iroda és bolti berendezések teljes elkészítését.

Kiválóan ajánlom az építő nagyközönség szives figyelmébe műhelyemben készített s házépítéshez szükséges asztalos munkáimat. — Ugyiszintén butorokban nagyban megrendeléseket is elfogadok. Vidéki megrendeléseket is elfogadok és azok gyorsan és pontosan eszközölköztetnek. Elvállal mindenféle javításokat.

Szolid áram mellett a nagyközönség szives bizalmáért eszedezem

Kitűnő tisztelettel

Bogdánovits Mihály,

331

Demeter-utca 37.

Tégla, Cserép

legkedvezőbben kapható

Pollak Sándor

körkemenze téglagyárban

Mikalakán, a Radnai-ut végén.

Városi telefon 206—255.

Gyári " 515.

Rendelések felvételnek Karolina-u. 7. sz. irodámban, vagy Rákóczy-u. 28. sz. lakásomban. A tégla! várn és fuvarmentesen saját igáimmal házhoz szállítom. — A gyárba saját új műutam vezet. 84

RÉZ ÉS VASBUTORGYÁR ARADON.

Tisztelettel van szerencsém értesíteni a tavaszi saisonra való tekintettel a villa- és kerttulajdonos urakat, hogy
kerti lugasaim-, székeim-, padjaim- és napvédőim

elsőrendű, számtalan évekig tartó, rendkívül izléses kiállításban nagy mennyiségben rendelkezésre állnak bármilyen nagyság és méret szerint.

Saját gyártmányu

teljes kávéházi és szállodai berendezések.

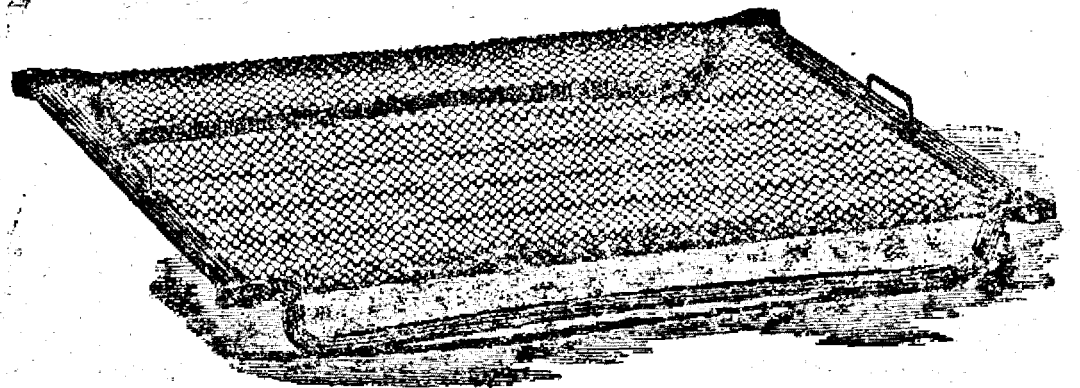
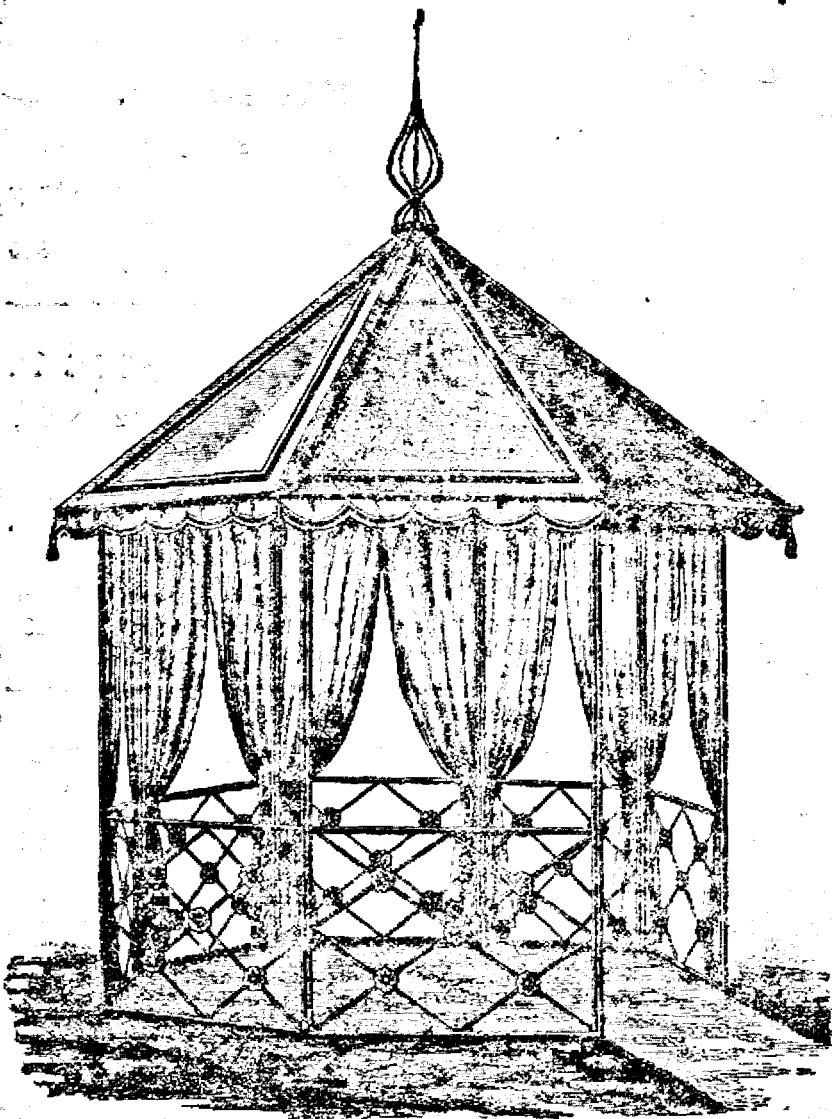
Magánosok számára **réz- és vasbutorok, sodrony-ágybetétek** pazar kiállításban.

Kivánatra irásbelileg szolgálok költségvetéssel, vagy pedig gyárvezetőm 24 órán belül rendelkezésre áll.

Szives megrendelést kér kitűnő tisztelettel

FLEISCHER TESTVÉREK

Gyárhelyiség: **Aulich Lajos-utca 14. szám.**
 Raktár: **Lázár Vilmos-utca (Földes-palota.)**

Jöttem!

Láttam!

Győztem!

Bámulatos az az eredmény,

mit ujonnan berendezett áruházam rövid idő alatt felmutathat.

Ez a modern nagy helyiség már most állandóan telve van vásárló közönséggel, mert már mindenki meggyőződött, hogy olyan óriási kedvezményt, ugyszintén olyan nagy választékot egy üzlet sem nyújthat. Még a legkényesebb izlést is kielégíthetem. Uj, eddig még Aradon nem létezett rendszerem már eddig is bámulatba ejtette b. vevőimet.

Állandóan nagy raktár van:

Blouse, ruha és costüme szövetekből

Tiszta czérna és pamutvásznak! Kész uri és női fehérneműnek

Kartonok, mosó delainok felülmuljak a francia delaint 20 krnál kezdődik

Férfi gallérok 10—14 krig kézelők szines 19 kr. fehér 20 kr.

Női ruha hozzávalók és rövidárúk árait nem közlöm, mert nem akarom, hogy kereskedő társaim megharagudjanak.

Tessék személyesen meggyőződni. B. vevőim személyes felügyeletem alatt vannak kiszolgálva.

Tisztelettel

HEGEDÜS ÁRMIN

Aradon, a Szabadság-téren 17. sz. alatt, 13 vértanu szoborral szemben.

Figyeljünk a kékre festett kirakatra!